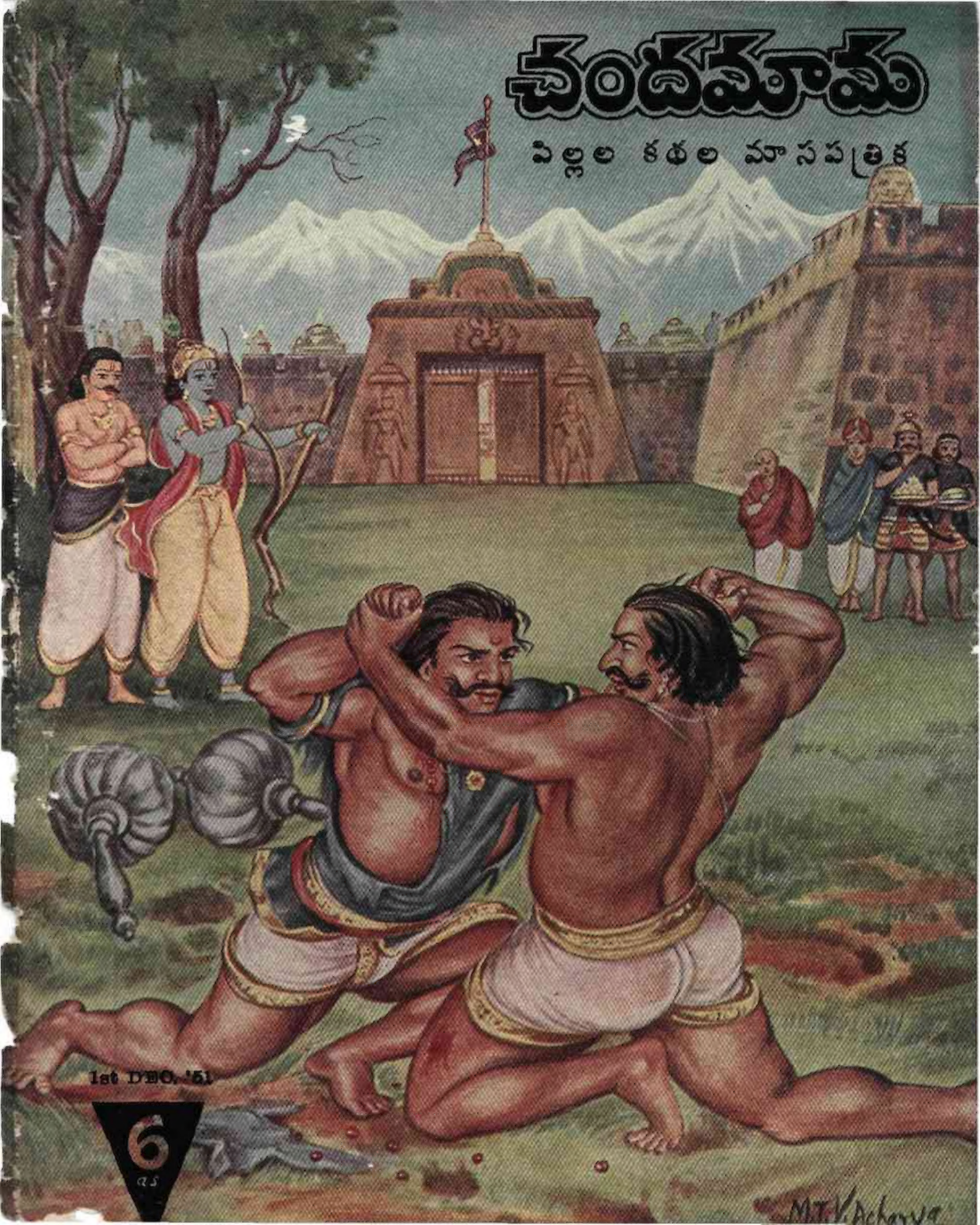


చందమామ

విజ్ఞల కథల మాసపత్రిక

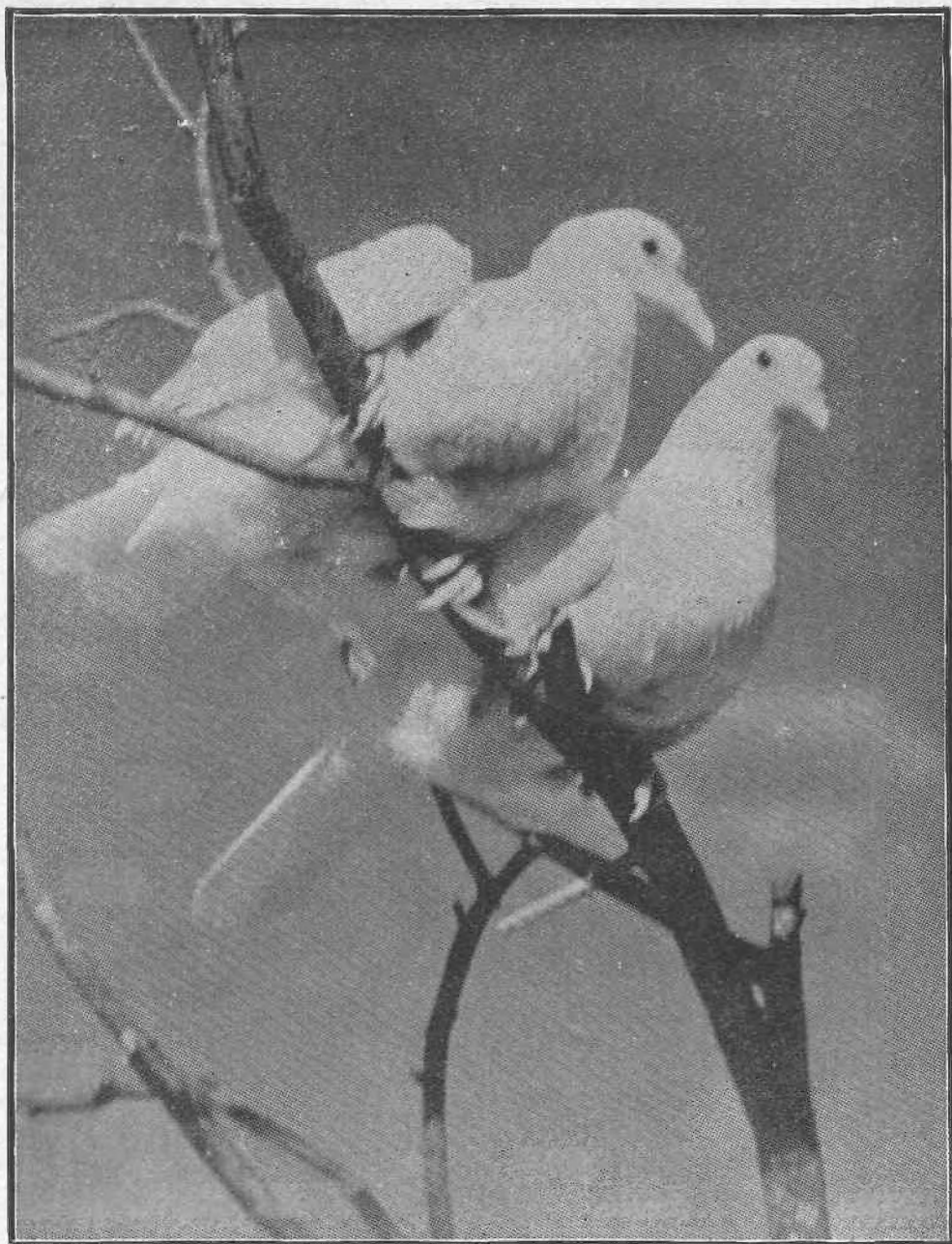


1st DEC. '51

6

౧౩

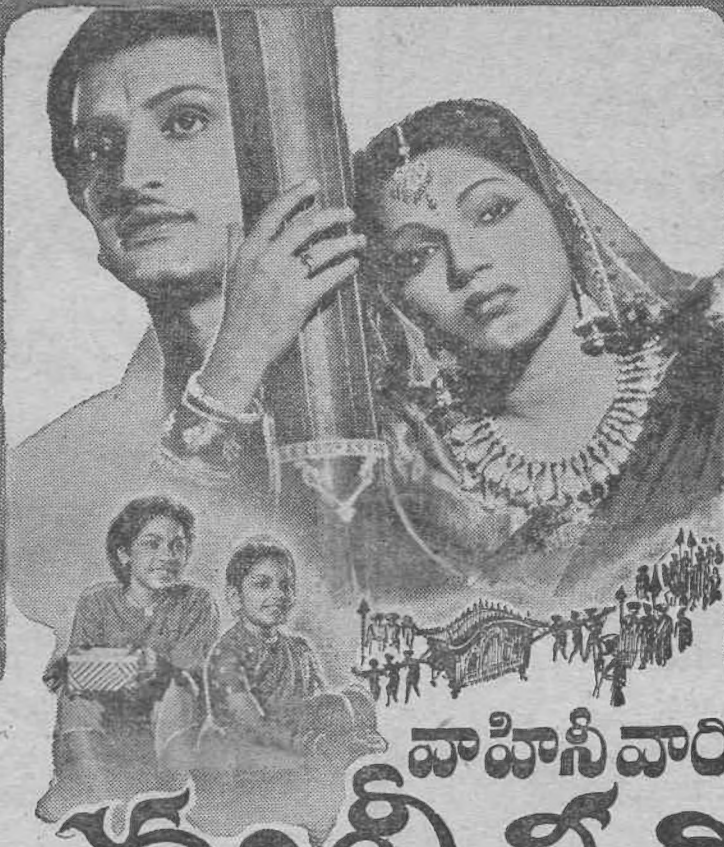
M.T.V. Acharya



Chandamama, Dec. '51

Photo by R. Krishnan

ఈ నెలలో విడుదల!



హాహిసీవారి
మూలీశ్వరి

భానుమతి, యన్.టి. రామారావు సహింసనది

నిర్మాత-దర్శకుడు: జి.యం.రెడ్డి

సూర్యోదయ
వాహినీ

5



చందమామ

జనవరి 1951

ఈ సంచికలో యివి
చదువుకోండి

విషయము	పేజీ
కలవారి అబ్బాయి	... 10
తోటకూర వృక్షం	... 13
విచిత్ర కవలలు	... 17
రెండు బహుమతులు	... 25
చెప్పల దొంగ	... 29
అన్నంభొట్టు పెళ్లి	... 33
విడుదల	... 39
చిట్టికథలు	... 42
పుష్పగంధి	... 44
ఇంద్రజాలం	... 50
రంగువెయ్యండి కథ	... 52
సినిమా సరదా	... 53

ఇవన్నీగాక పజిలు, పాటలు,
ఇంకా, ఇంకా ఎన్నో వున్నై.

చందమామ ఆఫీసు
పోస్టుబాక్సు నెంబరు 1686
మద్రాసు . 1.

ఆరోగ్యానికి, రుచికరానికి



వూజలకు, వివాహాలకు



గడియారం మార్కు

కర్పూరము

ఉపయోగించండి

గోపాలజీ చాంపర్స్ & కో.
హం. గోవందప్ప నాయక బిల్డింగ్, మద్రాస్

మ ధు ర మూ రు ల కు మ ధు రా లు



మార్టన్స్ మిఠాయిలకన్న వారికి ఇవ్వ
తగిన మంచివస్తువు మరొకటి లేదు.

MORTON



పిల్లలకు తప్పనిసరి

అందరకూ అనివార్యము

సి. అండ్ ఇ. మార్టన్ (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఆంధ్ర ఇన్నూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(హెడ్కాఫ్స్: హైదరాబాద్)

భీమా వ్యాపారములో 25 సం॥లు జయప్రదము

గాను — సామర్థ్యముతోను సేవచేసిన సంస్థ.

1950 లో నూతన వ్యాపారము	0000	రు. 2 కోట్లు
అమలులోనున్న మొత్తము	1000	రు. 9 కోట్లు
మొత్తము భీమా నిధులు	1000	రు. 2 కోట్లు పైగా
సంవత్సరాదాయము	1000	రు. 45 అక్షల పైగా

శీవిత భీమాతోబాటు అగ్ని, మోటారు, ప్రమాద, నౌకా వ్యాపారముచేయును.

ఈ ఆఫీసులు:

మదరాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, నాగపూరు, ఢిల్లీ, బెంగళూరు, బెల్గాం, అనంతపురం, శికింద్రాబాదు, కోయంబత్తూరు, బర్హంపూర్, ఎర్నాకులం, బెజవాడ, గుంటూరు, శంషెడ్ పూర్, విశాఖపట్టణము, రాజమండ్రి, మంగళూరు, దిబ్రూగర్ (అస్సాం) పాట్నా, అల్హాబాద్



డోంగ్రే గారి

బాలా వృత్తం

ఇలసినమైన విద్యలకు సృష్టియిస్తున్నది.
సంస్థ మొలిచేటప్పుడు అయ్యే విరేచనములు
నిలిపి, ఇలమును అరోగ్యము నిచ్చును.

K. H. Dongre & Co., BOMBAY-4

చందమామ

చందాదారులకు మనవి

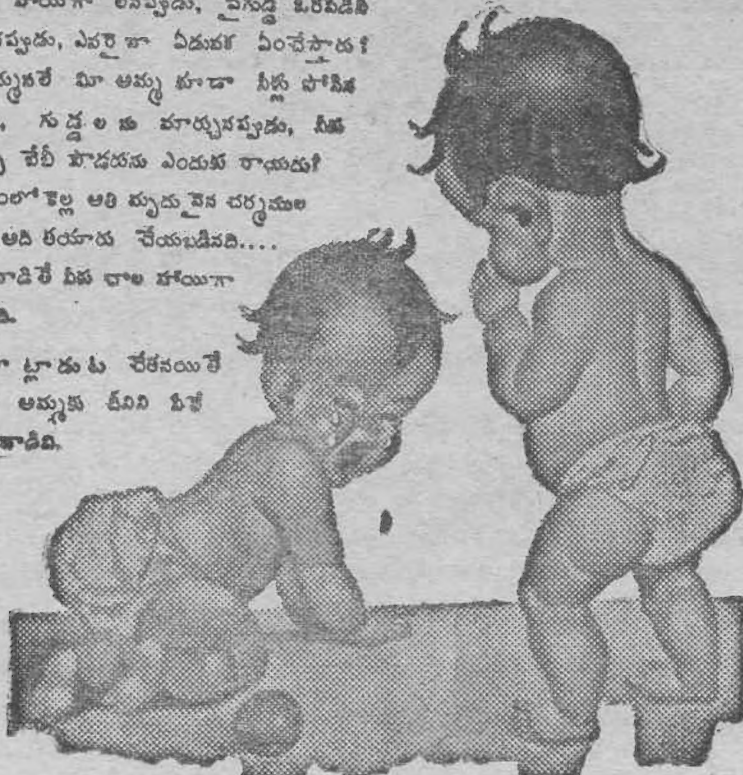
చందమామ ప్రతినెల, గతనెలలలోనే
చందాదారులకు పోస్టు చేయబడును.
కాపీ చేతనివడల మొదటి అరుకాశీఖుల
లోగా తమ పోస్టాఫీసులో విచారించి,
మాకు తెలియజేయాలి. 10 వ తాళిఖా
తరువాత వచ్చు కంప్లెంట్లు అమోదించ
బడవు. శతదినమాసములలో జేతలేదనే
కంప్లెంట్లు గమనింపబడవు.

కొందరు తల్లులకు ఇది తెలియదు!

అవును, హాయిగా లేవవ్వడం, పైగుడ్డ ఒకపిడిని కలిపినవ్వడం, ఎవరైతే ఏదో ఒక పంచెపూడ? మా అమ్మనలే మీ అమ్మ కూడా నీళ్లు పోనీ తరువాత, గుడ్డలను మార్చవలసివచ్చును, నీకు జాన్సన్స్ బేబీ పౌడరును ఎందుకు రాదు?

ప్రపంచంలో కెల్లా అతి మృదువైన చర్మముల కొరకు అది రహదారు చేయబడినది....

జానీని కాడితే నీకు చాల హాయిగా ఉంటుంది.
నీకు మా ప్లాడుట చేతనయితే
... మీ అమ్మకు దీనిని నీకు కృత్య కావాలి.



అమ్మా!



నీ బిడ్డ నీ బాబుడంటే అతనిని హాయిగాలేవవ్వ బాన్సన్స్ బేబీ పౌడరును రాయండి. అది యింద్రజాలంతలే తని చేస్తుంది! బాన్సన్స్ బేబీ పౌడరులోగల ప్రత్యేక దినుసులు మృదువైన చర్మములను సరిపడి వాటికి కాంచి నిచ్చును. అందువల్లనే చాలమంది తల్లులు (మరియు తండ్రులూ!) తమకు మాడ దీనిని వాడుతున్నారు. వేడే ఒక టిస్సును కొనుగడు—పాపాయి! మీరూ!
జా.జాన్సన్ అమ్మకత్తము—మీరూ అమ్మకత్తము

Johnson's BABY POWDER
Regd. Trade Mark

జాన్సన్స్ బేబీ పౌడరు

శ్రీ: పిట్టాపల్లి బి. సి. వి. (ఇండియా) లిమిటెడ్

బ్రిటిషు యాంపులెంట్ బాన్సన్స్ "బ్రిక్స్-హిట్-పౌడరు" తో యరచిన జునిపిండు వేడిని తొలగించవచ్చును.

హెల్త్ సీక్లు కొనండి



ప్రతి జాతికి ఆరోగ్యం అతిముఖ్యమైంది. తక్కిన అనేక విషయాలలోవలెనే మన దేశంలో ఆరోగ్యవిషయకమైన సేవ చాలినంతగా లేకున్నది. ఈ సేవను త్వరలో అభివృద్ధి చేయాలి. ఐతే ఆర్థికలోపంవల్ల అది అసాధ్యమనిపిస్తున్నది.

కాబట్టి ప్రజలూ ప్రభుత్వమూకూడ సహకరించి, ఈ లోపాన్ని భర్తీచేయాలి. అనేక దేశాలలో ఆరోగ్యాభివృద్ధికి సంబంధించిన కార్యకలాపాలలో హెల్తు సీక్లు, హెల్తు స్టాంపులూ ఆయా ప్రభుత్వాలకు సాయపడుతున్నాయి. అలాగే మన ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆరోగ్యశాఖా మంత్రివర్గము ఈ 2 ఆక్టోబరు 1951 నుండి హెల్త్ సీక్లు విక్రయించే ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించటానికి నిశ్చయించారు. ఈ సీక్లు ఒక రూపాయి, నాలుగణాలు, ఒక్క అణా విలువలకు పోస్టాఫీసులన్నిటి లోనూ విక్రయింపబడుతున్నయ్.

ఈ ఉద్యమాన్ని ప్రోత్సహించటం ద్వారా వ్యాధిగ్రస్తులకు బాధానివృత్తి కలిగించమని ప్రతివారిని నేను కోరుతున్నాను. ఒక మంచి ఉద్యమానికి తమంతట తాము తోడుపడటం ఎల్లప్పుడూ యోగ్యమైన పని. పూర్తి సహకారం లభిస్తుందని నమ్ముతున్నాను.

అ మృత్యు కోర్,

ఆరోగ్యశాఖా మంత్రి,

ఇండియా గవర్నమెంట్.

న్యూ ఢిల్లీ - ఇండియా ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖా మంత్రివర్గము వారిచే ప్రచురింపబడినది.
యం. ఎ. పి. ఇన్‌డస్ట్రిస్ (మద్రాసు) వారి సౌహార్ద్రతతో ప్రకటింపబడినది.

నవంబరు 24 వ తేదీ విడుదల

అదజన్మ

మాడరన్ థియేటర్స్
త్రయారు

డైరెక్టర్
జి.ఆర్.రావు



పూర్ణా రిలీస్...

స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

పెన్సిల్ కై

ది మద్రాస్ పెన్సిల్ ఫాక్టరీ వారిని

★

ఉత్తమ తరగతి అచ్చుపనులకు, లిథోప్రింటింగునకు

హో అండ్ కంపెనీ

వారిని

★

అన్ని రకములైన స్టేషనరీ పరికరములకు

వి. పెరుమాళ్ చెట్టి అండ్ సన్స్

వారిని

సంప్రదించండి.

వి. పెరుమాళ్ చెట్టి అండ్ సన్స్,

3, స్ట్రాంగర్ విధి

మద్రాసు - 1



చందమామ

సంచాలకుడు : చక్రపాణి

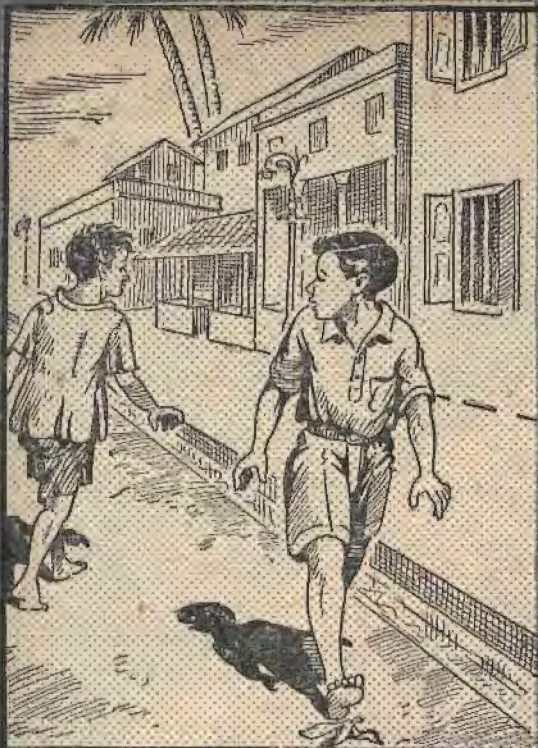
డిశంబరు నెల వచ్చిందీ అంటే
అందరూ కొత్త క్యాలెండర్లు సంపా
దించటం మామూలు. కొత్త క్యాలెండరు
దొరకటంతోనే పరిపాటే. ఐతే - అలా పాఠ
వేసుకుంటూ ఒక నియమాన్ని పాటించాలి. అది
యేమిటి అంటే - జనవరి నుండి డిశంబరు వరకు
గల ఈ పన్నెండు మాసాల కాలపరిమితిని జీవితంలో
ఒక మైలురాయిగా ఎంచుకోవాలి. ఒక్క పాఠ వెనుకకు
తిరిగి - 'ఈ యేడాదిలోనూ నా జీవితమెట్లా గడిచింది?
అనుకులంగా, సాగిపోయిందా? అవసరమైన జ్ఞానం,
పున్నదా? జీవితరథం ఆర్పించాను? ఈ గడువులో నేను సెర
ధనం, కిరీ ఎంతవరకూ ఆర్జించాను? ఈ గడువులో నేను సెర
వేర్చగలిగిన పనులేమిటి? అనుకోన్నవాటిలో నేను సెర
పోయిన వేమిటి?' - ఇటువంటి ప్రశ్నలను వేసికొని వాటికి సరియిన
సమాధానాలు చెప్పకోవాలి. అప్పుడే మనం ఏ పరిస్థితిలో ఉన్నామో
తెలుస్తూంది. తెలిసినప్పుడే ముందుకధనుగూర్చి ఒక సిగ్నితానికి రాగలు
గుతాం. అనిశ్చయాన్నిబట్టి రాబోయే వత్సరం మన పేరుకు, అభివృద్ధికి
తీడపడుతుంది. కనుక ఏడా ఈవిధంగా మన స్థితి పరిశీలించుకోవాలి.

పంపుటి 9

డిశంబర్ '51

పంచిక 6





కలవారి అబ్బాయి

కలవారి అబ్బాయి రాముడనువాడు
పండుగకు క్రొత్తఉడుపులు తొడిగినాడు.
తళతళమెరిసేటి పట్టుచొక్కాయి
పట్టుతాగూమాచి మురిసెనబ్బాయి.

‘సరిక్రొత్త చొక్కాయి తొడిగిననాడు
ఇంటిలో కూర్చుంటే ఎవడుచూస్తాడు’
అని మనసులో రాము డూహించినాడు.
‘అడుకొంటానమ్మ! బయట’ నన్నాడు.

అమ్మ అన్నది ‘బయటికెళ్ళకబ్బాయి
క్రొత్తబట్టలు నీవి, మాసిపోతాయి.
బయటికెళ్ళావంటే జాగ్రత్త! నీవు
బూచులుంటవి, ఇంక తిరిగిరానీవు.’

కాని ఆ అబ్బాయి మాట వింటాడా?
అందులోనూ క్రొత్తబట్టలేకాడా!
తుదకు మనసును పట్టలేకపోయాడు
గుట్టుచప్పుడుగాను బయటకెళ్ళాడు.

బయట ఒక కుర్రాడు ఎదురువచ్చాడు
వెల్రిబాగులవాడు, కడుపేదవాడు.
చింకిబట్టలవాడు, జిబ్బితలవాడు
ఒంటిపై దళసరిగ దుమ్మున్నవాడు.

రచన :
“ బై రా గి ”

రాము డతనిని ఏవగించుకున్నాడు
చీవరించుక త్రోవ తొలగిపొయ్యాడు.
కాని కాలొక అరటితొక్కపై వేసి
పడి, చూడసాగాడు అకసంకేసి.

తల చెరగిపోయి, వలువలు మాసిపోయి,
మురుగుకాలవనీట మరకలైపోయి
కలివారి అబ్బాయి బావురన్నాడు.
పేదపిల్ల డతన్నో లేవదీశాడు.

చేయూతజచ్చాడు, దుమ్ముదులిపాడు
ప్రేమతో తల నిమిరి బుజ్జగించాడు
‘భయపడకు, పాపమ’ని ఊరడించాడు.
ఇంటివరకూ తాను సాగనంపాడు.

రాముడింటికివచ్చి భోరుమన్నాడు
జరిగింది తల్లితో చెప్పివేశాడు.
అతడు దావక నిజంచెప్పటంవల్ల,
పల్లెత్తు మూపైన అనలేదు తల్లి.

రాముడారాత్రి ఒక కలిగాంచినాడు
మరల ఎదురయ్యాడు పేదపిల్లాడు.
కాని అతనినిచూచి రాముడిసారి
ఏవగించుక తొలగిపొలేదు దారి.





అరేళ్లయినా నిండని పసిబాలుడు. ఆ బాలుణ్ణి తల్లి తొలిసారిగా పిశారుకు తీసుక వెళ్లింది. ఆ పిల్లవాడు అసలు కన్నుతెరిచి ప్రపంచం చూడటం అదే మొదలు.

వారిద్దరూ అలా వెళుతూవుండగా దారిలో ఒక బిచ్చగాడు కంటబడ్డాడు. బిచ్చగాడిని చూడటంకూడ ఆ కుర్రవానికి అదే మొదలు. చింపిపాతలు చుట్టబెట్టు కుని, ఎందుకువచ్చిన బతుకురా దేవుడా అని కళ్లలో ప్రాణాలుపెట్టుకుని రోజులు నెట్టుకుపోతూవుండే ఆ ముసలివాని దీనవదనం చూచి చూడటంతోనే బాలుని హృదయం కరిగిపోయింది. తల్లి చంకనుండి గభీమని దిగాడు. ఆ బిచ్చగానిని కొగిలించుకొన్నాడు. 'ప్రేమతో నిమిరారు. అంతేశాడు; అవేదనతో "అమ్మా! చూస్తే బాలివేయటం లేదా? పాపం!—వీనికేమైనా ఇయ్యవే!!"—అని ఎలుగెత్తి బతిమలాడాడు.

పసిపాపని అవేదన గమనించిన ఆ వృద్ధునికి అప్రయత్నంగా బాప్పాలు రాలినై. పిల్లవాని తల్లివేపు తిరిగాడు వాడు: "అమ్మా!—ఈ బిడ్డడు సామాన్యుడుకాడు. 'పుష్ప పుట్టగానే పరిమళిస్తుం'దన్నట్టు ఇతడు తన ప్రజనూ తనదేశాన్ని గాఢంగా ప్రేమించే ఘనుడవుతాడని ఇప్పుడే తెలుస్తున్నది. ఈ మహానుభావుణ్ణి జాగ్రత్తగా పెంచుతల్లి!" అంటూ పిల్లవానిని దీవించిపోయాడు.

ఆ బిచ్చగాని దీవన ఫలితంగా నవనీత హృదయుడైన ఆ బాలుడు పెరిగి పెద్దవాడై తన ప్రజలకోసం, కాయకష్టపడే కార్మికుల సౌఖ్యంకోసం, కోరి అష్టకష్టాలు పడ్డాడు. నైతికంగా తన దేశాన్ని ఎన్నోవిధాల ఉద్ధరించి అద్భుతచరితు డయ్యాడు. వీ మహానుభావుడు తన అవసానదశలోకూడ 'నాగుండె చీల్చిచూడండి. దానిపైన 'ఇ.ట.లీ' అనే మూడక్షరాలు లిఖితమై ఉంటాయి' అని చెప్పాడో, ఆ అకుంఠిత దేశభక్తుడే అలనాటి అరేళ్లబాలుడు—ప్రపంచానికి మార్గదర్శకడైన జోసెఫ్ మజిని.

తొట్టకూర వృక్షం

పూర్వం శంభుదాసు, దండపాణి అనే ఇద్దరు అన్నదమ్ములు ఉండేవారు. శంభుదాసు తనవాటాకు వచ్చిన నాలుగు ఎకరాల భూమి వ్యవసాయం చేసుకు జీవించేవాడు. దండపాణి తన నాలుగు ఎకరాలూ అమ్మేసి ఆ సొమ్ముతో వర్తకంపెట్టి చూస్తూండగానే లక్షాధికారి అయాడు. వర్తకంలోలాగ వ్యవసాయంలో గభీమని దశ ఎత్తుకోటానికి ఆవకాశం ఉండదు కదా! అందుచేత, శంభుదాసు ఎదుగూ బొదుగూ లేకుండా అలాగే ఉండిపోయాడు.

ఒకయేడు శంభుదాసు తన నాలుగు ఎకరాల పొలంలోనూ ఒక కుంచెడుమేర దున్ని కలుపుతీసి బుట్టెడు తోటకూర విత్తులుతెచ్చి జల్లేడు. చక్కటి వర్షం కురిసింది. విత్తులన్నీ మొలకలెత్తినై. కొద్దిరోజులలోనే పెరడంతా పెళ్లికూతురు ముఖంలాగ కలకలలాడుతూ కనపడింది. రోజూ

మోపెడు మొక్కలు పట్టుకుపోయి అమ్ముకొచ్చి ఆ సొమ్ముతో అతడు పాట్టబోసుకునేవాడు.

“ఊళ్లో నీతమ్ముడు మహదైశ్వర్యంతో తులతూగుతూ ఉంటే, నీవిలాగ కష్టపడడమేమిటి” అని ఎవరైనా అంటే? “ఎవరి అదృష్టం వాళ్లది. వాడి అదృష్టం బాగుండి ఏదో ఇంత సంపాదించుకున్నాడు అని నేను సంతోషించవలసిందేగాని, వాటాకు వెళ్లకూడదు” అని సమాధానం చెప్పి, తనకు ఉన్నదానితో తృప్తిపడేవాడేగాని తమ్ముణ్ణిమాసి ఎంతమాత్రమూ అసూయ చెందేవాడుకాదు.

పొలంలో పెరిగిన తోటకూర మొక్కలన్నిటోకి ఒక మొక్క చాలా జభరుగా పెరిగి, చూడటానికి ఎంతో ముచ్చటగా కనపడింది. దాన్ని పీకటానికి మనసొప్పక వదిలేసేసరికి, అది ఒక పోకమొక్కంత



ఎత్తున ఎదిగింది. ఆదారిని వచ్చిపోయే రైతులంతా దాన్నిచూసి ఆశ్చర్యపోయి, 'తోటకూరమళ్లు మేమూ చిన్నప్పట్నుంచీ వేస్తున్నాంకాని, ఎప్పుడూ ఏమొక్కా-ఇంత ఎత్తున ఎప్పుగా వృక్షంలాగ ఎదగటం ఎరగ!' మన్నారు. ఆ మొక్కను అందరూ తలకొకవిధంగానూ మెచ్చుకుంటూవుండే సరికి అతడు దాన్ని అన్ని మొక్కలకు మల్లెనూ కానీకో అర్థజాకో అమ్మివేయ కూడదని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఇంతకి అది లావుగా పెరిగి, ముదిరి పోయింది గనక పులుసులో వేసుకున్నా, కూరవండుకున్నా అంత రుచిగా వుండదు

కూడాను. కనుక దాన్ని ప్రదర్శనానికే ఉంచెయ్యాలి అని నిర్ధారణచేసుకున్నాడు.

మరికొన్నాళ్లకి ఆ దేశం ఏలే రాజుగారు తన పరివారంతో ఆ దారిని వచ్చి ఆ తోట కూర వృక్షాన్ని చూసి 'తోటకూరమొక్క యేమిటి, ఇంత బారిగా పెరగడమేమిటి!' అని ఆశ్చర్యపడి దానిమీద మోజుపడ్డారు.

అప్పుడు శంభుదాసు 'ప్రభూ, ఈ మొక్క నా పెరట్లో ఉంటేయేంగాను? ఉద్యాన వనంలో నాటించవలసిన ఒకటవజాతి మొక్క!' అన్నాడు. రాజుగారికి బ్రహ్మ నందమైంది. శంభుదాసు ఆ చెట్టును చుట్టూ ఒక అడుగు కైవారంగల బెల్లుతో సహా పెల్లగించి, రాజుగారి ప్రక్కనే రథం పైన ఉంచి, వారి ఆజ్ఞానుసారం తాను కూడా ఆయనతో ఉద్యానవనానికి వెళ్లి అక్కడ దాన్ని స్వయంగా పాతి చక్కా పచ్చాడు.

వచ్చేటప్పుడు రాజుగారతనికి పెద్ద పరహాలమూట ఒకటి బహుమతి ఇచ్చి సత్కరించి పంపించారు.

తలవని తలంపుగా వచ్చిన ఆ సొమ్ముతో దరిద్రమంతా తీరిపోవటమే కాకుండా శంభుదాసు ఒక్కసారిగా ఐశ్వర్యవంతు

డయాడు. ఒక్క తోటకూర చెట్టుతో అతడు ఈవిధంగా అఖండమైన ఐశ్వర్యం సంపాదించాడనేసరికి గ్రామస్థులందరికీ అతని పైన అనూయ పుట్టుకొచ్చింది.

తక్కిన వాళ్ళమాటకేం, అతని తప్పుడికే బాధ కలిగింది. అన్నకు పట్టిన ఉచ్చదశకు సంతోషించటానికి బదులు అతడు విచారించసాగాడు.

“అతడికి మంచిరోజులు వచ్చాయి. నాకుమల్లే నా అన్నకూడా సుఖపడతాడు” అని అనుకోవటం మానేసి, తన సొమ్మేదో అతగాడు తినేస్తున్నట్లుగా పరిపరివిధాల పరితపించాడు దండపాణి. ఏమైనా ‘నేను కూడా రాజువద్దకు పోయి అన్నకంటే ఎక్కువగా సొమ్ము సంపాదించుకు వస్తే గాని నిద్రపోకూడదు’ అని తోచింది. ఐతే, మరి రాజుగారికి ఎటువంటి కానుక వట్టుకువెళ్ళితే బాగావుంటుందీ? అని తీవ్రంగా యోచించాడు.

‘ఒక్క తోటకూర మొక్కకే అంత ఐశ్వర్యం ఇచ్చాడే! విలువైన కానుక ఏదైనా పట్టుకెళ్లి సమర్పిస్తే అధమం అన్న కిచ్చినదానికి నూరురెట్లయినా ఇవ్వడా?’ అనుకొని దండపాణి తన అస్తి అంతటితో



బంగారం కొని, పెద్ద డాలు ఒకటి తయారు చేయించాడు. నవరత్నాలూ ఆ డాలుకు పొదిగింపించాడు. తయారైన ఆ డాలును జోడుగుఱ్ఱాల సారటులో ఎక్కించుకొని కోటకుపోయి రాజుగారికి దానిని కానుకగా సమర్పించాడు.

ఆ డాలును చూసేసరికి రాజు బ్రహ్మనందభరితుడై మంత్రితో “సచివేత్తమా, ఇంత విలువైన కాన్నను తెచ్చిన ఇతగాడికి మనం బదులుగా ఏదైనా ఒక గొప్ప బహుమానం చెయ్యాలయ్యా. ఏమి బహుమానం ఇస్తే బాగుంటుందో బాగా ఆలోచించు” అన్నాడు.

అందుకు మంత్రి 'ప్రభూ, అలోచన కేముంది? ఏనుగులు, లోట్టిపిట్టలు, గుట్టాలు—ఇలాంటివేమైనా ఇవ్వచ్చు. వాటిపైన వరహాలమూటలు వేసి మరీ ఇవ్వవచ్చు' అన్నాడు. రాజుగారికి అలోచన తృప్తికరంగా తోచలేదు.

“ఇంత విలువైన డాలును బహుమతిగా ఇవ్వగలిగిన ఇతడు ఎంతో ఐశ్వర్యవంతుడై యుండాలి. ఇతడికి నేను మళ్ళీ వరహాలమూటలివ్వటంలో గొప్ప యేముంది? జిలేబీలతో మొహంమొత్తి ఉన్నవాడికి మరోనాలుగు జిలేబీలు వడ్డించటంలాగానే వుంటుంది ఇది. కనుక అపూర్వమైన వస్తువేదైనా ఇవ్వాలి” అన్నాడు రాజు.

ఏమీ నిర్ధారణ కాక అనాటికి సభ చాలించి రాత్రి మళ్ళీ అలోచనలో పడ్డాడు.

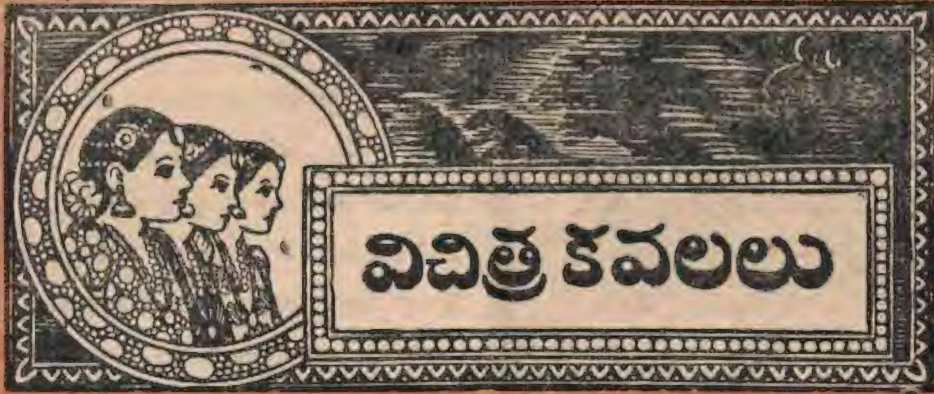
మరునాడు రాజుగారు ఉద్యానవనంలో పచారు చేస్తూండేసరికి, అక్కడ వెన్నెట్లో శంభుదాసు పాతివెల్లిన తోటకూరవృక్షం

నదరుగా కంటపడింది. దాన్ని చూడంతేనే రాజుకి ఇంతకన్న అపూర్వమైన వస్తువు ఉండబోదని తోచింది. నవరత్నఖచితమైన బంగారు డాలు బహుమానం తెచ్చిన దండపాణికి ఇది ఒక్కటే తగిన బహుమతిగా తలచాడు.

అదెట్టును బెల్లుతోన హాజరైతూ తవ్వించి, ఆయన బసకు పంపించాడు. ఏనుగులపైనా, లోట్టిపిట్టలపైనా వరహాల సంచులు వస్తాయని ఎదురుమాస్తావున్న దండపాణికి ఆ తోటకూరస్తంభం ప్రత్యక్షమయేసరికి గుండె నిరైపోయింది! ఆ తోటకూరవృక్షం ఎదటికి పోయి నుంచుని—

“నా ఐశ్వర్యమంతా హరించిన ఓ స్తంభమా! నిన్ను నేనేం చేసుకోను? చేవగల మరోమొక్క ఐతే ఎండబెట్టి పొయ్యిలోనైనా పెట్టుకోవచ్చు! అందుకైనా ఉపయోగించవు కదా నీవు!” అంటూ కంటికి మింటికి ఏకధారగా విడవసాగాడు.





18

కొద్దిసేపటికే పొగ మాయమైంది. మళ్ళీ అడుగు ముందుకు వేసేసరికిల్లా రకరకాల శబ్దాలతో గుహంతా మారు మ్రోగింది. ఐనా ఉదయనుడు చలింప లేదు. దేవికి ఎదురుగా నిలిచాడు. 'ఇందరు అమాయకుల ప్రాణాలను బలి కోరటం నీకు న్యాయమేనా తల్లీ! ఆ దుర్మార్గుడికి మరింతబలం ప్రసాదించటంలో లోకానికి మేలేమిటి తల్లీ?' అన్నాడు.

దేవి ఉలకలేదు; పలకలేదు.

“ఇంతవరకూ నిద్రాహారాలు లేక పడరాని కష్టాలు పడ్డాము. ప్రాణాలు పోయినా సరే, వాడిని హతమార్చనిదే పోను. వాడి ప్రాణాలెక్కడున్నాయో చెప్పి పుణ్యం కట్టుకో!” అన్నాడు మళ్ళీ ఉదయనుడు.

దీనికి సమాధానం చెప్పలేదు దేవి.

ఇది పనిగాదని ఉదయనుడు దేవి చేతిలో వున్న గడ్డని తన కత్తితో ఒక్క వేటుకి నరికివేశాడు. గడ్డ కాస్తా అగ్ని గుండంలో పడింది. అలా పడిందో లేదో దేవి విగ్రహం ఒక్కసారిగా మాయమై ఆ ప్రవేశమంతా బ్రహ్మాండమైన వెలుగుతో నిండిపోయింది.

ఉదయనుడు గిరుక్కున వెనుదిరిగి చూచాడు. అంతకుముందు తను దాటి వచ్చిన ద్వారాలూ, గదులూ ఏవీలేవు. అంతా ఒక ఎడారిలా తయారైంది.

ఉదయనుడు తిరుగుముఖం పట్టాడు. అంతకుముందు రత్నాల ద్వారం వున్న చోట రత్నాలతో పొదగబడిన ఒక బాతు గుడ్డువంటి గుడ్డు కనుపించింది. దానిని తీసుకుని మఃకొంతదూరం వచ్చేసరికి

‘చందమామ’



అలాంటిదే వెండిగడ్డు కనుపించింది. అదీ తీసుకుని మరి కొంతదూరం వెళ్లేసరికి ఖంగారు గుడ్డు కనుపించింది. దానిని తీసుకుని ముందుకు సాగేసరికి, గెడ్డపువాడు వేలాడతీయబడిన గడ్డకూడా కనుపించ కుండాపోయింది.

ఉదయనుడు విస్తుపోతూ పాతాళం లోంచి బైటికివచ్చాడు. అప్పుడే రాక్షసుడి సేవకులువచ్చి చుట్టుముట్టారు. వాళ్లతో పాటు కొలనులో హంసరూపంలో ఉంటున్న వాళ్లకూడా మామూలు స్వరూపాలుపొంది వచ్చేవారు. సోదరుడు కనపడగానే సంధ్య ఒక్క వరుగున వచ్చి కొగిలించుకున్నాడు.

ఇంతలో రాక్షసుడి సేవకులు ఉదయ నుడిని అమాంతం ఖుజాలపైకి ఎక్కించు కుని “నీవు దేవుడవే, మారాజా! నీ ధర్మమూ అని, ఇన్నాళ్లకు మాకు ముక్తి దొరికింది. నీ ఋణం ఎలా తీర్చు కొంటామో?” అన్నారు ఏకకంఠంతో.

ఒకడు ఉదయనుడి మొండిచేతిని కారుతున్న రక్తం చూచాడు. “చూస్తా రేమరా! పసరు తెడి,” అని కేకవేశాడు.

వాడు పసరు తెచ్చి చేతికి రాచి కట్టు కట్టాడు. అప్పుడు ఉదయనుడు వాళ్లనంద రిని తీసుకుని కొలనువైపు వెళ్లాడు. తీరా చూడగా అక్కడ కొలనూ లేదు, చుట్టు ప్రక్కల చెట్లూ లేవు తనలాగనే రాక్ష సుడిని తెగబార్చటానికి వచ్చి శిలలుగా మారిపోయిన దురవృష్టవంతుల ప్రతిమలు మాత్రం నిలిచివున్నై.

ఉదయనుడికి ఏమీ అర్థం కాలేదు. ‘కొలను ఏచి?’ అని అడిగాడు. “ఇంకా కొలను ఎక్కడుంటది బాబూ! దేవి మాయం కావటంతో అన్నీ మాయమయిపోయినై” అన్నాడు ఒకడు.

“మరైతే ఈ శిలా ప్రతిమల గతేమిటి?” అని ఆత్రుతతో ప్రశ్నించాడు ఉదయనుడు.

“అల్లగతి అంతే! కొలను కాస్తాపోయే!
అల్లకు మామ్మాయిలు సరూపాలు ఎలా
గొస్తయ్?” అన్నారు సేవకులు.

“అయ్యో! ఎంత దారుణం! నిష్కార
ణంగా యిందరి ప్రాణాలు హరించిపోవ
టానికి కారకుణ్ణయ్యానే” అంటూ విచా
రించసాగాడు ఉదయనుడు.

అటుతరువాత, ‘సోదరుడు నిశీధుడు
ఏమయ్యాడో, ఆ గెడ్డపువాడు ఏమయ్యాడో,
రాకుమార్తె లేమయ్యారో తెలియలేదు,
తెలుసుకోవాలి’ అన్నాడు ఉదయనుడు.

“మరి పదండి” అన్నారు సేవకులు.

“అలాకాదు. మీరంతా యిక్కడే
ఉండండి” అని వాళ్లనక్కడ కాపలాపెట్టి
సంధ్యనీ, యితర పరివారాన్ని తీసుకుని,
వెంటనే ఉదయనుడు బయలుదేరాడు.
ముందుగా అతడు ప్రతాపుడి రాజ్యం
చేరుకుని భోగటాచేశాడు.

“అబ్బే ఎవరూ రాలేదు. సివు అప్పుడు
వెళ్లటం, నిన్ను మళ్లీ యిప్పుడే చూడటం.
ఆ రాక్షసుడిని తప్పించుకుని ఎలావచ్చా
వోయ్?” అని ప్రశ్నించాడు ప్రతాపుడు.

“వాడినంగతే తెలియలేదు. అయితే,
వాడి మాయాభవనంమాత్రం మట్టపాలు



చేసివేశాను. దానికేంగాని, ముందు నా
సోదరులూ, రాకుమార్తెలూ ఏమయ్యారో
తెలుసుకోవాలి” అన్నాడు ఉదయనుడు.

“కావాలంటే నా పరివారాన్నికూడా
పంపుతా” నన్నాడు రాజు ఎంతో డయతో.

‘మీ అభిమానంవుంటేచాలు’ అంటూ
ఉదయనుడు ప్రతాపుడివద్ద సెలవుతీసు
కుని మళ్లీ పరివారంతో సాగిపోయాడు.

* * *

ప్రతాపుని సేవకులను తోడుతీసుకువెళ్లిన
నిశీధుడు ఏమయ్యాడో తెలుసుకుండా!

ఉదనుచూచి, ప్రతాపుడి సేవకులు
నిశీధుడి తల తెగవేసి ఒక అరణ్యంలో



పొరవేసి చక్కాపోయారు. మరునాడు, ఆ చుట్టుప్రక్కల ఒక ఆశ్రమప్రాంతంలో వుంటున్న ఒక ఋషిశ్వరుడు ఆ దారిని వస్తూ, నిశీధుడి తలా మొండెమూ చూచాడు. వాటిని తిన ఆశ్రమానికిచేర్చి, వాటికి సంబంధించినవాళ్లెవరైనా వస్తారా అని ఎదురుతెన్నులు చూస్తూ వున్నాడు.

కొద్ది రోజులకే దానశీల మహారాజు పంపిన ఆరున మంత్రి ఈ ఋషిశ్వరుని ఆశ్రమం చేరుకోవటం తటస్థించింది. నిశీధుని తలా మొండెమూ చూచి గుర్తు పట్టాడు. “అయ్యో! ఇదేమిఘోరం!!” అంటూ గుండెలు బాదుకున్నాడు.

“నాయనా! విచారించి ప్రయోజనం లేదు. దుఃఖించకు, నేనూ నీవెంటపస్తాను. కలిసిపోదాం, పద. నేను చేయగల ఉపకారమల్లా ఒక్కటే: ప్రాణం పోయటం నాచేతకాదు. కాని, ఎంతకాలమైనాసరే: ఈ కళేబరము చెడిపోకుండా నిలవచేయగలను” అని ఓదార్చాడు ఋషిశ్వరుడు.

‘అంతకంటే కావలసిందేమున్నది! ఈ ఆపదసమయంలో మీరు దేముడిలాగా వచ్చారు. మనం ఈస్థితిలో శ్రావస్తీ చేరుకుంటే చాలు, తరువాత సంగతి ప్రభువులే ఆలోచించగలరు’ అన్నాడు మంత్రి. అదేప్రకారం వారు శ్రావస్తీ చేరుకొన్నారు.

నిశీధుని కళేబరంతో సహా లోపల ప్రవేశించేసరికల్లా అందరూ కొయ్యబారి పోయారు. సంధ్య, ఉదయనుడూ, వాళ్ల ముసలితల్లి పేగులు తరుక్కుపోయేట్టు విలపించారు. రాజు, పరివారమూ దుఃఖ సాగరములో మునిగిపోయారు. ఋషిశ్వరుడు అందరనూ ఓదారుస్తున్నాడు. ఈ స్థితిలో గెడ్డపువాడుకూడా ప్రవేశించాడు.

ఐతే—గెడ్డపువాడు ఎటువంటి విచిత్రమైన పరిస్థితుల్లో ఇక్కడకు చేరుకొన్నాడో తెలుసా? వాడిని తన మాయాభవనంలో

వదిలితే ఏదో మాయోపాయం వస్తుతాడనీ, తనకు ముప్పుతెస్తాడనీ రాక్షసుడికి మొదటి నించీ అనుమానమే. అందువేత సంచారానికి బయల్దేరినప్పుడు వాడినికూడా తనవెంట తీసుకపోయాడు.

ఒకసారి రాక్షసుడు గెడ్డపువాడిని వెంటబెట్టుకొని అకాశమార్గాన సంచరిస్తున్నాడు. దిగువఅంతా మహాసముద్రం. సరిగా ఇదేస్థితిలో ఉదయనుడు దేవిచేతిపైన వుండే గెడ్డని పడగొట్టుటం జరిగింది. ఇక్కడ ఉదయనుడు గెడ్డను పడగొట్టడమేమిటి, అకాశమార్గాన గెడ్డరూపంలో వున్న రాక్షసుడు నిజరూపంపొంది, హరిమంటూ సముద్రంలో పడి ప్రాణాలు విడవడమేమిటి? రెండూ ఒకేమాటజరిగినై.

మరి—గెడ్డతోపాటు మన గెడ్డపువాడూ ఉన్నాడుగా? వాడూ సముద్రమధ్యంలో పడ్డాడు. కాని, శ్రమపడి ప్రయత్నించి, రెండు రోజులపాటు తడుకొనివచ్చి కొన ప్రాణాలలో ఒడ్డుకి చేరుకోగలిగాడు.

మాయాభవనం మట్టిపాలయిందనీ ఇక ఏవిధమైన బాధలూ ఉండవనీ గ్రహించాడు గెడ్డపువాడు. ముందు సంగతి యేమిటా అని యోచిస్తూ, తను చేరుకొన్న



ఊరుఏదో అక్కడివాళ్లని భోగట్టాచేశాడు. అది శ్రావస్త్రీ నగరమని వాళ్లుచెప్పగానే, అతని అనందానికి మేర లేకపోయింది.

కాని, వాడు ఎంతో ఉత్సాహంతో రాజభవనం ప్రవేశించేసరికల్లా అంతా గోలగోలగా వున్నదాయె! అయితేనేం?

ఏన్నెన్నో వ్యూహాలు ఛేదించుకువచ్చిన మొనగాడు గెడ్డపువాడంటే. ఖాత్రపొందిన రాక్షసుడిచేతిలోమనిలినవాడు. మామూలు మాఃపులలాగా ప్రతివిషయంలోనూ ఆధైర్యం చెందుతాడా? అందరినీ ఊరడించాడు. 'ఇప్పటివరకూ అంతా సవ్యంగానే సడిచింది. కంగారుపడవద్దు' అన్నాడు.



ఉదయనుణ్ణి చేరబిలిచిచాడు
'అబ్బాయి! ఇదంతా ప్రతాపుడి కుమ్రే కాని
వేరుకాదు. భస్మాలూ అంజనాలూ వాడే
కాజేసివుంటాడు. ముందు వాటిని తిరుగా
చిక్కించుకోవాలి ఈపనిమాడు' అన్నాడు.

క్షణమైవా నిలవలేదు ఉదయనుడు.
దానికీ మహారాజుగారి సైయాన్ని తీసు
కున్నాడు. గెడ్డపువాడిని వెంట బెట్టు
కుని, మాళవరాజ్యం చేరుకున్నాడు.
నగరం చూడబోతే—పండిళ్లతో, పచ్చటి
తోరణాలతో కలకల్లాడుతూ వున్నది. ఈ
వేడుకంతా యేమిటి అని భోగట్టావేయగా,
ప్రతాప మహారాజులుంగారికి ఒక్కసారిగా

ముగ్గురు మహారాణీలు రాబోతున్నారని,
అబ్బురంగా చెప్పకొంటున్నారు అందరూ.

గెడ్డపువాడు చెప్పిన సూచనలు ఆశీ
రాలా నిజమయేటట్టుగానే తోచింది ఉదయ
నుడికి. ఆశ్చర్యంతో వాళ్ళు మహాలు
ప్రవేశించారు. పెళ్లిపీటలమీద వరసన
నుహసినీ, సుభాషిణి, సుకేశినిలు
ముగ్గురూ తీర్చికుర్చునేవున్నారు. కులు
కుతూవున్న ప్రతాపుడు మూడు మంగళ
సూత్రాలు చేతపట్టుకొని వున్నాడు:

ఉగ్రమూర్తివనాడు ఉదయనుడు. ఒక్క
లిప్తలో బాకుదూశాడు. కాని, గెడ్డపువాడు
అడ్డుకొన్నాడు. అంతలోనే స్వైయమంతా
కొటని ముట్టడివేసింది. ప్రతాప మహా
రాజుకి బేడిలు తగిలించగానే ఆయన
తెల్లబోయి, నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. చేసే
దేమున్నది? కథ అడ్డం తిరిగింది !!

ప్రతాపుడు 'దాసోహం' అన్నాడు. తప్ప
లన్ని వప్పుకొన్నాడు. కాజేసిన భస్మాలూ
అంజనాలూ వప్పగించివేశాడు ఒక్క
మాటలో చెప్పాలె నంటే, ఉదయనుడి
తోనూ గెడ్డపువాడితోనూ "బాబూ, మీ
బానిసను. నా సర్వస్వము మీదే. మన్నిం
చండి," అని క్షమాపణ చెప్పకొన్నాడు.

ఎన్నో కష్టాలకోర్చి, గండాలు గడిచి, తమను రక్షించటానికి జీవితాలనే అర్పించుటానికి సిద్ధపడిన సాహసుడు ఉదయనుణ్ణి చూడగానే రాకొమార్తెలు ముగ్గురకూ ప్రాణం లేచి వచ్చింది. చెప్పలేని ఆవేశంతో ఉదయనుడివద్దకు వచ్చారు. అప్రయత్నంగా జలజలమంటూ వారి కన్నుల వెంట ఆనంద బాష్పాలు రాల్చినై.

ఐతే—ఉదయనుడి చెయ్యి మొండిగా వుండటం వాళ్లు వెంటనే కనిపెట్టివేశారు. నిజానికి, ఈ సందడిలో అతని చెయ్యి సంగతి అందరూ మరిచేపోయారు. కాని, సారథివన గడ్డవువాడు నించున్నపాటున పాతాళగృహానికిపోయి, అక్కడ పడివున్న ఉదయనుడిచేతిని స్వయంగా పట్టుక వచ్చాడు. అంజనాలు ప్రయోగించి చేతిని మామూలుగా అతికించివేశాడు.

మరొక చిత్రమేమిటంటే - రాకొమార్తెలను రాక్షసుడు మూగివాళ్లనుగా చేసి పదిలాడుకదా? అయితే, దేవిచేతిలో గద్ద ఎప్పుడైతే పోయిందో రాక్షసుడు అప్పుడే పోయాడు. రాక్షసుడితోనే పోయినై వాడు ప్రయోగించిన మాయలన్నీ. ఆ మాయలలో ఒకటైన రాకుమార్తెల మూగతనమూ



పోయింది. ఇప్పుడు వాళ్లు మామూలుగా చిలకల్లాగా మాటాడుతున్నారు.

ఈవిధంగా రాకుమార్తెలనేగాక మాళవ రాజ్యలక్ష్మినికూడా సంపాదించుకు వచ్చిన ఉదయనుడు అందరనూ వెంట బెట్టుకుని శ్రావస్తిలో అడుగుపెట్టాడు.

గడ్డవువాడు భస్మాలు, అంజనాల ప్రభావంతో నిశీధుని తలా మొండెము అతికించి, జీవంపోశాడు.

రాజ్యంలోని ప్రజయావన్నందీ ఆనంద డోలికలలో తేలిపోయారు. రాజురాణి 'కవలలఋణం ఎన్ని జన్మాలకైనా తీర్చుకోలే' మంటూ వాళ్లని వినుతించారు.

అప్పుడు కవలలు ముగ్గురనూ దానశీల మహారాజు చేరదీసుకుని, సుహాసిని చేతిని ఉదయనుడి చేతిలోనూ, సుభాషిని చేతిని సంధ్య చేతిలోనూ, సుకేశినివేతిని నిశీధుని చేతిలోనూ ఉంచాడు. గురు శుల్కుడైన గెడ్డపువాడు దీపించగా, ముగ్గురు కవలలకూ ముగ్గురు రాకొమార్తెలకూ అతి వైభవంగా వివాహం జరిగింది.

తరువాత దానశీలమహారాజు గెడ్డపు వాడిని మాళవదేశానికి అధిపతిగా ఉండమని కోరాడు. కాని సర్వసంగపరిత్యాగి, నిమిత్తమాత్రుడు ఐన గెడ్డపువాడికి రాజ్యా లెందుకు! ప్రతాపుడు వశ్పాతాపం తెల్పగా, అతనిరాజ్యం అతనికి తిరుగా ఇప్పించి వేశాడు.

తరువాత మహారాజు తనరాజ్యాన్ని ముగ్గురు కవలలనూ పంచుకోమనికోరాడు. కాని, కవలలు ఎంతమాత్రమూ అందుకు

ఆశపడలేదు. సర్వసమర్థుడైన ఉదయనుడు తను రాక్షసుడి భవనంలో చేజిక్కించుకొన్న గుడ్డు మూడూ బయటికితీశాడు. కొంతకొంత దూరాన విడివిడిగా గెడ్డపువాడి సలహామీద వాటిని మూడుచోట్లపెట్టి బద్దలగొట్టేసరికి, అక్కడ పరసగా వెండికోట, బంగారు కోట. రత్నాలకోట మూడూ ఏర్పడినై. స్వయంగా నిర్మించుకొన్న ఆ కోటలలో కవలలు ముగ్గురూ సుఖంగా ఉంటున్నారు.

ఇంత హడావిడిలోనూ వారు ఒక్క విషయంమటుకు మరువలేదు. దుష్టరాక్షసుడి బలికి ఆహుతి అయి శిలలుగా మారిన పోయిన ఆ ప్రతిమల సంగతి ఉదయనుడి మనసులో బాధిస్తూనేవుంది. ఆ మహావీరులకు స్మారకవిహ్నంగా ఒక చక్కటి భవనం నిర్మించి, ఆ భవనం చుట్టూ ఈ ప్రతిమలను స్తంభాలుగా ఆమర్చాడు.

[విచిత్రకవలల కథ ముగిసింది]





పూర్వకాలమందు అమరావతిలో ఒక గొప్ప కళాకేంద్రం ఉండేది. దేశదేశాల నుండి విద్యార్థులు వచ్చి ఆ కేంద్రంలో చిత్రకళలు అభ్యసించేవారు. అక్కడి విద్యార్థు లందరిలోనూ రత్న ఘోషుడనే బాలుడు అతి రమణీయమైన చిత్రాలు సృష్టించగలిగేవాడు. అవి చూసినవారందరూ 'ఇతడు ముందుముందు గొప్ప చిత్రకారు డవుతాడు, దేశానికి ఖ్యాతి తీసుకువస్తాడు' అని అనుకొనేవారు.

ఆ కళాకేంద్రంలోనే జయప్రభ చంద్ర ప్రభాని మణిద్దరు పెల్లవాళ్లుకూడా చిత్రకళ నేర్చుకొంటున్నారు. నలుగురూ రత్న ఘోషుని ప్రశంసించటం చూచి, తోడివాళ్లయిన ఈ యిద్దరికీ మనస్సులో రకరకాలైన భావాలు కలగజొచ్చినై.

జయప్రభ వట్టి కుళ్లుమోదు. ఎన్నాళ్లు నేర్చినప్పటికీ రేఖలు గీయటమే సరిగా

చేతనైంది కాదు. ఇక బొమ్మలు వేసే దేమిటి? వాటికి రంగులు పులిమేదేమిటి? వెయ్యి జన్మలెత్తినా రత్న ఘోషుని సమీపాన ఉండటానికి తనకు అర్హత లేదని నిశ్చయించుకున్నాడు. అందుకని క్రమంగా అతనిపైన అసూయ బయల్పడింది. రత్న ఘోషునిపయిన లేనిపోని అవనిందలు కల్పించి ప్రచారంచేసి, అతని కీర్తి రూపు మాపువామని సంకల్పించాడు.

నాటినించి ఎలాగో రత్న ఘోషుని ప్రసక్తి తీసుకవచ్చి, "వాడి కళాకౌశలం ఏమిటో నాకు తెలుసునయ్యా. ఆ చిత్రరూపు వాడికి మేష్టారే వేసేపెట్టారు. లేకపోతే అంత పసండుగా వేయగలడేం, వాడి మొహం!" అని అనేవాడు. "మళ్ళీ ఇంకొక బొమ్మ వేయమనండిమాతాం!" అని సవాలుచేసేవాడు.

పోతే—రెండవవాడైన చంద్రప్రభ చిత్ర వృత్తివేరు. ఇతడు ఇప్పుడిప్పుడే చిత్రకళ



ప్రారంభించాడు. వినాడైతే రత్న ఘోషుని బొమ్మలను చూచాడో, అప్పటినించి ఆతనిని తన గురువుగా భావించుకొన్నాడు. గురువు చిత్తరువులను ఎవరైనా ప్రశంసించినప్పుడు చంద్రప్రభకు అనందంతో ఒళ్లు వురికించేది. 'ఈ జీవితంలో ఎప్పటికైనా నేను గురువుగారంతటి వాడను కాగలనా? అంతటి చక్కటి బొమ్మలు వేయగలుగుతానా? ఆయనను పొగడినట్టే నన్ను లోకులు మెచ్చుకునే సుదీనం వినాటికైనా వస్తుందా?'—అని ఈ మోస్తరుగా ఆతడు లోలోన ఉవ్విళ్ళూరుతూ ఉండేవాడు. తన గురువునకు ప్రతికూలంగాచేసే దుష్ప్ర

చారం చూచినపుడెల్లా భరించలేక, చంద్రప్రభ ఎంతగానో విచారించేవాడు.

చంద్రప్రభ రత్న ఘోషుని చిత్తరువులనే మనసులో పెట్టుకుని, అతి దీక్షతో పనిచేయసాగాడు. నిద్రలోకూడా అతనికిదే ఆలా పస!—'అబ్బా! రత్న ఘోషుని బొమ్మకూ నాబొమ్మకూ ఎంత వ్యత్యాసమున్నదో! అతని బొమ్మలాగ సరిగా నే నెప్పటికి వేయగలనో?' అని తపించిపోయేవాడు.

కొద్దికాలం కృషి చేయగానే అతని బొమ్మలు రత్న ఘోషుని బొమ్మలకు సమీపానికి రాసాగినై. ఇద్దరి బొమ్మలకూ చాలా పోలికలు కనబడబోయినై. ఈ ఊత చూచుకొని, చంద్రప్రభ 'నేను త్వరలోనే రత్న ఘోషుడి నైపాతా'నని ధైర్యంచెందాడు.

ఇలావుండగా—ఒకసారి కళాకేంద్రంలో ఒక బ్రహ్మాండమైన చిత్రప్రదర్శనం జరిగింది. ఆ ప్రదర్శనానికి ఖండాంతరాల నుండి పేరుమోసిన చిత్రకారులు వారివారి చిత్రాలను పంపించారు. ఈ ప్రదర్శనానికి రత్న ఘోషుడుకూడా ఒక చిత్తరువు తయారుచేశాడు. అంతా పూర్తి అయింది. ఇంక తెలింతో మెరుగు పెట్టడమే తరువాయి. రత్న ఘోషుడు చిత్రించిన చిత్రా

లన్నిటిలో ఇది మేటిచిత్రం. బహుమతి అతనికే వస్తుందని లోకం కొడై కూసింది.

రత్న ఘోషునికి ఇంతటి కీర్తి వస్తుందంటే జయప్రభకు కన్ను కుట్టింది. తనకు ఎలానూ ఊరుపెరూ లేదు. స్నేహితుడికి ఖ్యాతి రావటం సహించలేదు. అందుకని అసూయాగ్రస్తుడై జయప్రభ ఏమిచేశాడంటే రత్న ఘోషుడు ఆదమరిచివుండగా రాత్రికిరాత్రికి అతనియింటికి వెళ్లాడు. మా యో పాయంచేసి, కూడా తెచ్చిన ద్రావకాన్ని తీసి రత్న ఘోషుడు చిత్రానికి వేయదలిచిన తైలంలో కలిపివేశాడు. రత్న ఘోషుడు తన చిత్రానికి మెరుగులుపెట్టి అద్భుతంగా ముగించాడు.

* * *

మృదునాడు ప్రదర్శనశాల కిటకిటలాడు తున్నది. రత్న ఘోషునికే బహుమతి వస్తుందని వినాడో నిశ్చయించుకొనివున్న ప్రజ కుతూహలంతో వేచిఉన్నారు. పరీక్షాధికారులు ముందుగా రత్న ఘోషుని బొమ్మకు కట్టివున్న తెరను ఉత్సాహంతో తొలగించారు. ఏమున్నది! బీటలువారి మచ్చలుతేరిన పట్టి రంగులుతప్ప బొమ్మా లేదూ, ఆకారమూ లేదు!!



‘అబ్బే! ఇది రత్న ఘోషుని చిత్రువు కాదు’ అన్నారు అందరూ. ‘రత్న ఘోషుని చిత్రువు అయివుండదు’ అన్నారు పరీక్షాధికారులు కూడా. రత్న ఘోషుడు వచ్చాడు. చూచుకొన్నాడు. ‘నేటితో నాపని సరి...!!!’ అంటూ నిస్పృహతో నేలకు ఒరిగాడు.

అంతలో చంద్రప్రభ కంగారుగా వచ్చాడు. చూవాడు. ‘ఇదేమిటి! ఇది రత్న ఘోషుని చిత్రువే. కాని, ఇలా మారిపోయిందేమిటి! కవటం! మాయ!! మోసం!! ఆయన ఈ బొమ్మ వేసినప్పుడు నేను కళ్లారా చూచాను అదుగో, అంత లలితమైన రేఖలు వేయగల దివ్యహస్తం

ఈ దేశంలో మరెక్కడున్నది?—ఏదో దారుణం జరిగింది!!

నిజా నిలకడమీద తెలియకపోదు. అధికారులు కనుక్కోవాలి. చర్య తీసుకోవాలి' అంటూ అనేకవిధాల వాపోయాడు.

అధికారులుకూడా రత్న ఘోషానికి కలిగిన కష్టదశకు జాలిపడ్డారు. చిత్తరువులోని రేఖలు చూచి ఆశ్చర్యం చెందారు. ఐతే నేం, అస్థితిలో అతని చిత్తరువుకు బహుమానం ఈయలేమన్నారు. తరువాత హాలులోని చిత్రాలన్నింటిలో ఒక్కటి మాత్రం వారికి నచ్చింది. అది ఎవరిదీ అని చూడగా, చంద్రప్రభవేసినదే!! అతనికి బహుమతి ఇచ్చారు.

చంద్రప్రభ వెంటనే ఆ బహుమతిని రత్న ఘోషా వద్దకు తీసుకపోయి, 'మిత్రమా!—నీ కోశలం ఎటువంటిదో నాకు తెలుసు. లోకానికి తెలుసు. పరీక్షాధికారులకు తెలుసు. కాని ఏంచేయగలం? దారుణం జరిగింది. అలా జరగని పక్ష

మందు ఈ దేశంలోనే కాదు, ప్రపంచమంతటా నీ పేరు మ్రోగిపోయేదికదా! ఈ బహుమతి నీదే కాని నాది కాదు. నేను తీసుకోవటానికి నాకు అర్హతలేదు. కనుక, నీవే తీసుకో. నీకు నేను రెండవవానిగా ఉండటమే గౌరవంగా భావిస్తాను. నిన్ను మించటానికి నేను ప్రయత్నిస్తున్నాను. అయితే, నేర్పుచేత, సాధనచేతనే నీ అంతటివాడ నవుతాను కాని, ఇటువంటి తుచ్ఛపు పనులవల్ల మాత్రం కాదు.' అంటూ హృదయావేదన వెల్లడించాడు.

చంద్రప్రభ చర్యచూచి పరీక్షాధికారులు నిశ్చేష్టులయ్యారు. "ఈసారి రెండు బహుమతులు నిర్ణయిస్తున్నాము. చిత్తరువుకు బహుమతి పొందటానికి రత్న ఘోషాడే అర్హుడైతే, సాశీల్యానికి బహుమతి పొందటానికి చంద్రప్రభ అర్హుడు" అని చెప్పి, ఇద్దరకూ చెరివక బహుమానమూ ఇచ్చి పన్నానించారు.





చెప్పలదొంగ

బ్రీమునిపట్నంలో ఒకప్పుడు పతంజలి శాస్త్రి అనే సంపన్నగృహస్థుడు ఉండేవాడు. ఆయనకు ఉత్తరదేశ యాత్ర చెయ్యాలెనని బుద్ధిపట్టి, కావలసిన సొమ్ము మూట గట్టుకుని ఒక మంచెరోజున బయల్దేరేడు. పుణ్యక్షేత్రాలూ, యాత్రాస్థలాల్నూ ఒక్కొక్కటే చూసుకుంటూ చివరికి ఢిల్లీ చేరుకున్నాడు. 'ఈ మహానగరంలో చూడతగ్గ వింతలూ, విశేషాలూ ఏమిటండి?' అని ఎదురైన ఒకాయనను అడిగితే ఆయన ఒక జాబితా ఏకరుపెట్టి, 'జుమ్మామసీదనే ఒక గొప్ప మసీదు ఉంది. అదిగూడా చూడతగ్గదే' అన్నాడు. పతంజలిశాస్త్రి 'సరే'నని బయల్దేరి ఒక్కొక్కటే చూసుకుంటూ కొసకి ఆ మసీదుకి చేరుకున్నాడు.

ఉత్తరదేశంలో అంతా కాళ్ళకి చెప్పులు తొడుక్కుంటారు. ఐతే, దక్షిణదేశంలో తొడుక్కునేవాళ్ళకన్న తొడుక్కొనివాళ్లే

ఎక్కువ. పతంజలిశాస్త్రికికూడా జోడు అలవాటు లేదు. కాని ఆ ఉత్తరాది యాత్రలో అందరి కాళ్ళనూ పాదరక్షలు ఉండటం చూచి తనుగూడా ఒక జోడు కొనుక్కుంటే బాగుంటుందని తోచింది.

అందుకని ఢిల్లీలో మంచి అందమైన చడాపులజత ఒకటి బేరంచేసి కొన్నాడు. ఆ జోడుతోనే సరదాగా అతడు జుమ్మా మసీదు చూడమని వెళ్లాడు. మసీదు గుమ్మంవద్దనే అందరూ తమ జోళ్ళను వదిలి లోపల ప్రవేశించటం చూశాడు. అతడుకూడా అలానే చేశాడు.

జుమ్మామసీదు నిజంగా చూడతగ్గ భవనం. కొన్ని కోట్లరూపాయలు ఖర్చు పెట్టి పూర్వం ఒక ఢిల్లీచక్రవర్తి దాన్ని కట్టించాడు. ఆ మహాభవనాన్ని చూస్తూ విస్తుపోయాడు పతంజలిశాస్త్రి. అక్కడికి ముసల్మానులు రకరకాల విలువైన దుస్తు



లతో వచ్చి, మోకరించి నమాజు చేసుకుంటున్నారు 'అల్లాహ్ ఆగ్జర్' అనే కేకలు వినిపడ్డాయి. వాళ్ల భక్తికి అతడు మెచ్చుకున్నాడు.

అంతా బాగానే ఉండిగాని, అతని గుండెలో ఒక చిన్న భయంమట్టుకు ప్రవేశించింది — 'ఇంతమంది తురుమ్మల మధ్య హిందువులైన నేను ఒంటరిగా ఉండటం ప్రమాదం కాదా? వాళ్లు, తమ ముగిదులో హిందువులు ప్రవేశిస్తే ఊరు కుంటారా?' అని. క్షణంలో ఆ భయం ఎక్కువై శాస్త్రి కలవరపడ్డాడు. 'ఎవరూ నన్ను గుర్తుపట్టకుండానే ఇక్కడనుంచి

తప్పించుకుపోవాలి' అనుకుంటూ అతడు మెల్లగా వెనక్కి తిరిగేడు.

తిరిగేసరికి అప్పుడే ముగిదు ప్రవేశించి, గుమ్మంవద్ద చడావులు విడుస్తూన్న అజాను బాహు పఠాను ఒకడు అతనికి కనపడ్డాడు. ఆ నల్లటి జునపాలూ, ఎర్రటికళ్లూ, ముగ్గ మీసాలూ, విశాలమైన వక్షస్థలం—వీటితో భూమి అదిరేటట్లు నడచి వస్తూన్న అతణ్ణి చూసేసరికి శాస్త్రి గుండె పిచుపిచు మంది. ఆ పఠాను మొలలో బాకుకూడా ఉండి! అంతకంటే యేం గావాలి! శాస్త్రి వణకడం మొదలెట్టేడు. లోపల ప్రవేశిస్తూవున్న పఠాను దృష్టి యథాలాభంగా శాస్త్రిపైన పడింది. వెలివెలబోతూన్న అముఖం చూసేసరికి అతడికి ఏదో అనుమానం కలిగింది; శాస్త్రికేసి చూస్తూనే అడుగులు వేసుకొంటూ లోపలికి వచ్చాడు. ఆ పఠాను కన్ను తనమీద పడిందనీ, అబాకుతో వాడు తన్ను పొడిచేస్తాడేమోననీ అనిపించి, శాస్త్రి ఊరకలేసుకుంటూ గుమ్మం చేరుకున్నాడు. అదంతా కనిపెడు తూన్న పఠానుకి అనుమానం ఎక్కువై, చూస్తో నిలబడ్డాడు. శాస్త్రి ఖంగారుగా చడావులు తొడుక్కుని చప్పుడు చేసు

కుంటూ మెట్లు దిగేడు. ‘అరె, బద్మాష్ ; ఈ మదరాసి నా చడావులు తొడుక్కు పోతున్నాడే! చెప్పబదొంగ! ఇందుకా ఈ కాఫర్ ఇక్కడకు వచ్చింది?’ అని ఉరిమాడు పతాను. ఆ చెప్పులు ఆ ‘కాఫరు’వే బుక్కింటాయేమో అన్న ఆలోచన శాస్త్రికి తోచలేదు. ఏమంటే అతడు చూసిన మద్రాసి ఎవడూ ఇదివరలో చెప్పులు తొడుక్కుని కనపడలేదు!

శాస్త్రిని పట్టుకోవాలని పతాను రెండు ఉరకలలో గుమ్మందగ్గరకు చేరుకున్నాడు. అతడు తరుముకొస్తున్నాడని గ్రహించి శాస్త్రి ఆదారిని పోతున్న ఒక టోంగా (థిల్లిలో ఉండే గుట్టపు బండి)లోకి ఉరికి బండివాడితో ‘తొరగా పోనియ్యి’ అన్నాడు. “అరె! నిన్ను పారిపోనిస్తానా?” అంటూ పతాను మరో టోంగాలో ఎక్కి శాస్త్రిని తరుముకెళ్ళేడు. శాస్త్రి తన బండివాడితో, “వాడు మనవెంట పడ్డాడు. తప్పించుకు పారిపోవాలి! త్వరగా తోలు. మంచి బహుమానం ఇస్తాను” అన్నాడు.

“పోనెవ్వకు, వాణ్ణి పట్టుకోవాలి. మంచి బహుమానం ఇస్తాను. వేగంగా తోలు” అన్నాడు పతాను, తన టోంగావాలాతో.



ముందు శాస్త్రిటోంగా, వెనకాల పతాను టోంగా వాయువేగంతో పరుగెత్తరాగిస్తే, గంటసేపు పరుగెత్తేసరికి రెండుగుళ్ళూ కూడా అలసిపోయాయి.

అది పనికాదని తోచి పతాను తన బండిలోంచి “దొంగ, దొంగ” అపొడి!” అని కేకలు వేశాడు. ఎదురుగా వస్తున్నవాళ్ళెవరో ఆ కేకలు విని, శాస్త్రి బండిని ఆపు చేసేశారు. శాస్త్రి వాళ్ళమధ్య దూరి, “శరణు, శరణు రక్షించండి; నేను తెలియక మశి దులోకి వెడితే ఈ సాయేబు చూపుదామని తరుముకొస్తున్నాడు” అని యేడుస్తూ చెప్పటం మొదలెట్టేడు.

అందుకు పరాను, “అరె; ఎంతలో ఎంత కథ అల్లినావరా? నా ఛడావులు ఎత్తుకొచ్చి, కల్లీబొల్లీ యేడ్పు యేడుస్తావ్?” అని అరిచాడు. శాస్త్రి విస్తుబోయి, “ఏమిటి? నీ ఛడావులా? నావే ఇవి నిన్ననే కొన్నాను” అంటూ తన పాదరక్షలకేసి చూసుకున్నాడు. పరాను చూశాడు. ఇద్దరూ ఆ ఛడావులకేసి దృష్టిసారిస్తూ నిశ్చేష్టులై నిలబడ్డారు, “క్యా, క్యా?” అంటూ బుడి ఆపినవాళ్ళుకూడా నిశ్చేష్టులయి అడిగేరు. “భాయ్, ఇందులో ఒక ఛడావే నాది. కంగారులో రెండో ఛడావు ఎవరిదో తోడుకొచ్చేశాను” అంటూ శాస్త్రి ముందు మాట్లాడెడు. అందుకు పరాను, “ఎవరిదో గాదు, నాదే ఆ రెండో ఛడావు. నా రెండు ఛడావులూ నువ్వు దొంగిలించబోయి ఖంగారులో ఒకటి నాది, ఇంకొకటి మరొకరిది దొంగిలించావు!” అన్నాడు.

శాస్త్రి, “సాహేబు గారూ, జంఝం పట్టుకొని చెబుతున్నాను. ఈ చిన్న ఛడావు నాదేనండి. చూడండి నాకాలికి ఎలాగ సరిపోయిందో!” అని నచ్చచెప్పెడు. పరాను ఆశ్చర్యపోతూ “ఐతే ఇప్పుడు నా రెండో చెప్పుకోసం నేను మళ్లీ మసీదుదాకా వెళ్ళాలన్నమాటా!” అన్నాడు. “మీరేకాదు, నేనూ రావాలి. ఈ ఒంటి చెప్పవల్ల నాకు మాత్రం వింతా?” అన్నాడు శాస్త్రి.

వాళ్ళిద్దరూ ఎవరిటోంగాలో వాళ్ళు మసీదుకు వెళ్లెరు. సాహేబు తన రెండో ఛడావు కూడా తొడుక్కుంటూ, “షాస్త్రి, ఈవేళ ఎవరికి లాభంలేని దండుగబేరం ఐపోయిందీవోయ్” అన్నాడు. శాస్త్రి నవ్వుతూ, “ఎవరికి లాభం లేకపోవటమేమిటి భాయ్? ఈ రెండు టోంగావాళ్ళకి మంచి కేపు దొరికిందీకాదా?” అని, సలాంచెప్పి, చల్లగా వెళ్ళిపోయాడు.





అన్నబొట్టు పెట్టి

ఉత్కళదేశాన్ని ఒకప్పుడు ఉపేంద్రవర్మ అనే రాజు పాలించేవాడు. ఆయన తన బావమరదిబన భుజంగవర్మను సైన్యాధిపతిగా చేసుకున్నాడు. భుజంగవర్మ పచ్చిదుర్మార్గుడు. దయా దాక్షిణ్యమూ అనేది ఏకోశానా లేకుండా తనను అభిమానించిన రాజునే హత్యజేసి ఉత్కళ సింహాసనాన్ని ఆక్రమించుకున్నాడు.

ఈ ఘోరం జరిగేనాటికి యువరాజైన అనంతవర్మ నగరంలో లేడు. 'నువ్వు వెడితివా, అదుర్మార్గుడు నిన్ను హత్యచేస్తాడు' అని స్నేహితులు నలహాయిచ్చారు. అందుకని అనంతవర్మ పొరుగుగూరిలో మారువేషంతో రోజులు గడుపుతూవచ్చాడు.

ఐతే అనంతవర్మనికూడా కడతేర్పాలని భుజంగవర్మ వెతికిస్తూనే వున్నాడు.

అనంతవర్మ ఒకప్పుడు యువరాజే ఐనా, ఇప్పుడు కష్టదశలో ఉండటంవల్ల,

విరోజు కారోజు పొట్టపోసుకోవటానికే శ్రమ పడవలసివచ్చింది.

అతడు ఒకరోజున అడవిలో పళ్లుకోద్దామని ఒక పెద్ద చెట్టు ఎక్కేసరికి గుట్టపు గిట్టల చప్పుడు వినిపడింది. అతడు చెట్టు మీదే నక్కివున్నాడు. మరి కాస్సేపటికి ఒక యాభైమంది దొంగలువచ్చి గుట్టాల మీదనుంచి దిగేరు. వాళ్లలో ఇద్దరు ఆ చెట్టుకు పక్కగావున్న ఒక బండరాతిని పెల్లగించి పక్కకు నెట్టేరు. అక్కడ పెద్ద సొరంగం ఒకటి ఉన్నది. దొంగలు ఒక్కొక్కళ్లే తమ గుట్టాల మీదవేసి తెచ్చిన సొమ్ములు మోసుకుపోయి సొరంగం ప్రవేశించారు. చివరకు దొంగలనాయకుడు, నేటికి గుడ్డలుకుక్కిఉన్న ఒక బాలికను బుజంమీద ఎత్తుకుని లోపలకు వెళ్లేడు.

చెట్టుమీద దాగివుండిన అనంతవర్మ అంతా పరికిస్తూనేవున్నాడు. మరొక గంట

తాతపూడి సోమయాజులు, అమలాపురం



సేపటికి దొంగలు ఒక్కొక్కళ్లే బయటకు వచ్చేసి, బండరాయిని యధాప్రకారం అమిర్చేసి, పైన ఎండుబాకులు కప్పేసి తమ తమ గుట్టలు ఎక్కి వెళ్లిపోయారు.

అనంతవర్మ చెట్టు దిగివచ్చి, పొదలో దూరీ అ బండరాయిని పక్కకు నెట్టేసరికి, కిందికి మెట్టుకనిపించాయి. అ మెట్టువెంబడే దిగి వెళ్ళేడు. పొగాపొగా సారంగం వుంది. అది విశాలమై, చివరి కతడొక పెద్ద భవనంలో ప్రవేశించాడు. ఒక గదిలో అ బాలిక వెక్కెక్కి యేడుస్తున్నది. అతడు వెంటనే ఆ పిల్లకున్న కట్టు విప్పేసి చూసేసరికి, ఆశ్చర్యం!—అ బాలిక ఎవరో కాదు! తన

తండ్రిని హత్య చేసిన, భుజంగవర్మ కూతురు హేమలతే!

హేమలత అనంతవర్మని ఆనమాలు కట్టలేకపోయింది. ఆ గడ్డం, ఆ గుడ్డలూ, చూస్తే అతణ్ణి ఎవరూ పోల్చుకోలేరు. ఆమె అతని పాదాలపైనపడి, 'నన్ను ఈ దొంగలు కాళికాదేవికి బలితప్పటానికి తీసుకొచ్చారు. నాపాలిటి దేవుళ్లు మీరు. నన్ను కాపాడండి!' అని ప్రాధేయపడింది.

'మా నాయనను చంపిన హంతకుడి కూతురును నేను కాపాడటమా!' అనుకున్నాడు అనంతవర్మ. ఐతేం, మరుక్షణం లోనే హేమలత దైన్యావస్థ చూసి జాలి పడ్డాడు. 'ఈ బాలిక తండ్రి నాకు అపకారంచేశాడని ఈమెను నేను వివగించుకోకూడదు. ఇంతకీ అపకారికి ఐనా ఉపకారం చెయ్యమనేగా ధర్మం చెబుతోంది?' అనుకొని, అనంతవర్మ ఆమెను ఓదార్చి, క్షణమైనా ఆలస్యంచెయ్యకుండా ఆమెను అక్కడనుంచి తీసుకుపోయాడు.

హేమలతతోకూడా అనంతవర్మ పొరుగుూరిలో ఒక బ్రాహ్మలయింట పెరట్లో మకాంపెట్టాడు. తాను ఫలానా అనేసంగతి ఆమెకు ఎంతమాత్రం తెలియనీయలేదు.



‘నన్ను తీసుకువెళ్లి మా నాయనకు వప్పగించండి. ఆయన మిమ్మల్ని కృతజ్ఞతతో అదరించి, బహుకరిస్తాడు’ అన్నది హేమలత. భుజంగవర్మ క్రూర భుజంగం లాంటివాడు. వాడిదగ్గరకు వెళ్లటం కోరి అపద తెచ్చుకోవటమనుకున్నాడు అనంతవర్మ, “నేను వెళ్లకపోతే పోయే, ఈమె నైనా తలిదండ్రులవద్దకు సంపెయ్యాలి” అనుకుని, ‘ఎవరిని తోడిచ్చి పంపటమా?’ అని ఆలోచించాడు.

మర్నాడు అనంతవర్మ పళ్లకొనం అడవికివెళ్లి తిరిగివచ్చేటప్పటికి అతడు కావరంఉన్న బ్రాహ్మడికంట్రో, ‘ఈఅమ్మాయి ఆ రాజుగారి కూతురే బవుంటుంది. ఆ విల్లని వీడే ఎత్తుకొచ్చివుంటాడు. మనం గవచిస్సగా వెళ్లి ఆరాజుగారికి వప్పగిస్తే, గొప్ప బహుమానం పొందవచ్చు’ అని గుసగుసలాడుకుంటున్నారు.

ఆ బ్రాహ్మడికి అన్నంభొట్టు అనే కొడుకు ఒకడున్నాడు. వాడు, “బహుమానం అంటారేమిటండి? ‘నా కూతుర్ని తెచ్చి ఇచ్చినవాడికి ఆ పిల్లనిచ్చి పెళ్లి చేస్తాను; అర్థరాజ్యంకూడా ఇస్తాను’ అని కదా రాజుగారు చాటింపువేయించారు?” పట్టంతోనే సంగతంతా చెప్పి, ‘మనం



అన్నాడు. ఈ మాటలు అనంతవర్మ చెవిలో పడి, అతడు సంగతి సందర్భాలన్నీ చిటుక సేపటిలో గ్రహించివేశాడు.

వీళ్లు ఆశపడ్డారన్న సంగతి అనంతవర్మ కనిపెట్టి, ‘అయ్యా, మీరు ఈ అమ్మాయిని తీసుకువెళ్లి రాజుగారికి వప్పజెప్పి, ఆయన వల్ల బహుమానం పొందిరండి. అడవిలో దొంగలు దాచువెడితే, రక్షించి తీసుకొచ్చామని చెప్పండి. మీరే తీసుకొచ్చినట్లు చెప్పండి. నాసంగతి చెప్పవద్దు’ అన్నాడు.

హేమలతకూడా తండ్రీవేయించిన చాటింపు విన్నదిగనక, అనంతవర్మ కనకదా రాజుగారు చాటింపువేయించారు?” పట్టంతోనే సంగతంతా చెప్పి, ‘మనం



ఇప్పుడే వెళ్లిపోదాం. ఇంక మీరు ఇలా ఇబ్బందిపడక్కర్లేదు' అంది.

అందుకు అనంతవర్మ, 'నేనురాను. ఈ బ్రాహ్మణుడు నాకు ఆశ్రయమిచ్చి ఉపకారంచేశాడు. ఆయనకు నేను ప్రత్యుపకారం చేయాలి ఇప్పుడు. ఈ బ్రాహ్మణునితో నువ్వు మీయింటికి వెళ్లి, ఈయనే నిన్ను రక్షించాడని మీ తండ్రితో చెప్పి, ఈయన్ని ధనవంతుడుగా చెయ్యి' అన్నాడు.

అనంతవర్మని పెళ్లిచేసుకోవాలని అపిల్ల ఏనాడో నిశ్చయించుకొని వుంది. ఐతే, అతడు యిప్పుడు ఎందుకు రానంటున్నాడో ఆ అమ్మాయి కేంతెలుసు పాపం?

అన్నంభొట్టు భుజంగవర్మ సమక్షాన హేమలతను నిలబెట్టి దర్పంగా, 'మామగారూ ఇదుగో మీ అమ్మాయి. ఒకళ్ళూ ఇద్దరూటండి! బదువందలమంది బంది పోటుదొంగలను సారకాయ తరిగేసినట్లు తలలు నరికేసి వదిలిపెట్టేను ఏమనుకున్నారో!' అన్నాడు.

రాజు, రాజసభలోవున్న తక్కినవాళ్ళూ వాడి కోతలకి కడుపుబ్బెటట్లు నవ్వుకున్నారు. కూతుర్నితెచ్చి చూపించాడన్న సంతోషంకొద్దీ భుజంగవర్మ అన్నంభొట్టుకి రత్నకుండలాలు వేయించి, కాశ్మీర శాలువులు కప్పి, ఒక ఆగ్రహారం ఇనాముగా ఇచ్చి, 'తరుచూ మా అస్థానానికి దయచేస్తూవుండండి' అన్నాడు.

అన్నంభొట్టు, 'పిల్లనిచ్చి పెళ్లిచేసి అర్థరాజ్యం ఇస్తానంటివి కాదటయ్యా!' అని రాజును అడిగేడు.

అందుకు రాజు నవ్వుకొంటూ, 'సరే. మూఢం వెళ్లిపోయాక మంచిముహూర్తం పెట్టించుకురండి' అనిచెప్పి ఆ మూఢుణ్ణి మంచిగా పంపించేశాడు.

అన్నంభొట్టు ఇంటికిచ్చి, తల్లి కాసెమ్మతో 'అమ్మోయ్, మూఢం వెళ్లిటం

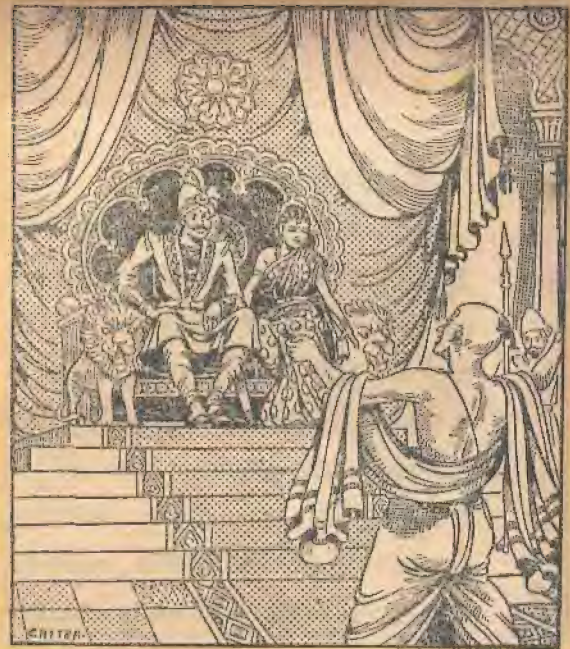
తేనే నువ్వు రాణిగారికి వియ్యపరాలి వపుతావునుమా!' అని ఎంతో ఉత్సాహంతో చెప్పాడు.

'యేడిశావులే. ఈమాటు మనం అక్కడికి వెడితే ఫారావార్లచేత గంటిస్తాడురాజు!' అన్నది ఆమె.

'అలాగని నాకు పెళ్లిచేయించకపోతే నూతిలోపడి చస్తా!' నన్నాడు అన్నంభొట్టు. 'ఓరే, అబ్బాయీ! అపిల్ల మన పెరట్లో వున్న ఆ రాజుల కుర్రవాణ్ణికాని చేసుకోదు. రేపో ఎల్లుండో, వాడికోసం కబురు చేయిస్తుంది. వీడు అక్కడికి వెళ్లటంతో నిజంతెలిసిపోయి, రాజు వీడికే అపిల్లనిచ్చి పెళ్లిచేస్తాడు. అందుకని నువ్వు అపిల్ల మీద ఆశ వదులుకో. అగ్రహారం వచ్చిందిగా, చాలు' అంది.

అన్నంభొట్టు వప్పకోలేదు. "ఈ రాజుల కుర్రవాణ్ణి, నిద్రపోతూండగా చూసి మోసుకుపోయి నూతిలో పారేద్దాం. వీడిశని విరగడ్డెపోతే హేమలత నన్నుగాక మరెవణ్ణి పెళ్లిచేసుకుంటుంది?" అని వ్యూహం వన్నాడు.

ఆ రాత్రే తల్లి కొడుకులిద్దరూ వెళ్లి, గాఢనిద్రలోవున్న అనంతవర్మను మోసుకు



పోయి దగ్గర పాడునూతిలో పడేసి చక్కావచ్చారు.

అక్కడ హేమలత తండ్రితో 'బ్రాహ్మడియింట్లోవున్న ఆయన ఎవరో గొప్పయింటి రాజకుమారుడు. తన సంగతి గుట్టుగా వుంచాడు కాని ఎంతకూ చెప్పాడుకాదు' అంది.

ఆ రాజపుత్రుడెవరోచూసి తీసుకురావలసిందని భుజంగవర్మ సేనానాయకుణ్ణి పంపేడు. ఆ సేనాధిపతి కొంత పరివారంతో బ్రాహ్మణుని యింటికివచ్చి, 'మీ పెరట్లోవున్న రాజకుమారుడేడి?' అని అడిగేడు.

‘మాకు తెలి’ దన్నారు వాళ్లు.

జనం వచ్చిన కలకలం వినగానే, నూతిలో రాతిని అంటిపెట్టుకుని కొనప్రాణాలతో వున్న అనంతవర్మ కేకవేశాడు. అప్పుడు వాళ్లంతా అక్కడికివెళ్లి అనంతవర్మని పైకితీసి, ‘ఇదేమిటి? నూతిలోకి ఎలా వచ్చావు?’ అని అడిగారు. నిజం ఎక్కడ చెప్పిస్తాడోనని అన్నంభొట్టూ, కాసెమ్మూ హాదిలిపోయారు. కాని ఎవరికీ అవకాశం చేయటం ఇష్టంలేని అనంతవర్మ, యుక్తిగా ‘కాలుజారి పడ్డాను’ అనిచెప్పి ఊరు కున్నాడు.

‘రాను’ అన్నప్పటికీ పదలక సేనాధిపతి ఆతనిని రాజువద్దకు తీసుకపోయాడు. అనంతవర్మ మారువేషంలో ఉన్నప్పటికీ అవచ్చినవాడు తన మేనల్లుడే అని క్షణంలో తెలుసుకున్నాడు భుజంగవర్మ. తను చేసిన ద్రోహానికి పశ్చాత్తాపపడ్డాడు. ‘జరిగిందంతా మరిచిపో. హేమలతను పెళ్లిచేసుకో,’

రాజ్యంవీలుకో, నేను అడవికిపోయి తపస్సు చేసుకుంటాను’ అన్నాడు.

అనంతవర్మ, హేమలతను పెండ్లిచేసుకుని చక్కగా రాజ్యంవేస్తున్నాడు.

ఒకరోజున అనంతవర్మ అడవికివెళ్లగా ఒకచోట ఆక్రందనం వినిపించింది. అది యేమిటా అని పోయిచూస్తే ఆ యేడ్వేది అన్నంభొట్టే! ఒక చెట్టుకు కట్టేసివున్నాడు! ‘బాబూ!—రాజకుమార్తెను సారంగంలోంచి తీసుకవచ్చింది నేనేననితలిచి దొంగలు రాత్రికి రాత్రి నన్ను నిద్రలోనే లాక్కొనివచ్చారు. ఈ చెట్టుకు కట్టి చిత్రపథచేయటానికని సిద్ధంగావున్నంతలో మీ అలికిడి విని పారిపోయారు,’ అని చెప్పాడు.

అనంతవర్మ అన్నంభొట్టు కట్టు విప్పి రక్షించటమేగాక, సారంగం ఎక్కడున్నదో తెలుసుకుని, దొంగలను పట్టించి, మరి వాళ్లబాధ దేశానికి లేకుండా చేశాడు.





అనగనగనగా ఒక మాంత్రికుడు. వాడు చాలా వృద్ధుడు. ఆ వూరిలో ఒక సందులో చిన్న దుకాణం పెట్టుకుని వస్తువులమ్ము కొంటూ కాలక్షేపం చేస్తూ ఉండేవాడు. వాడు మాంత్రికుడన్న సంగతి ఒక పిల్లవాడికితప్ప మరెవరికి తెలియదు.

ఆ పిల్లవాడికి తల్లి లేదు. తండ్రి ఏదో పనిలోకి పోతూవుండేవాడు. అందుకని ఏమీ తోచక, వాడు మాంత్రికుడి దుకాణం కనిపెట్టుకొని ఉండి, వచ్చేవాళ్ళకు వస్తువులన్నీ తీసి చూపించేవాడు.

ఒక్కవస్తువుమట్టుకు తాకవద్దనేవాడు మాంత్రికుడు. అదే ఒక చిత్రమైన తంబూర. దుకాణంమీదికి వచ్చిన ప్రతివాళ్ళూ 'ఆ తంబూర ఎంతకిస్తావు?' అని అడిగేవారు. 'ఇది అప్పుకానికి కాదయ్యా!' అని చెప్పేవాడు మాంత్రికుడు. లక్ష రూపాయలు ఇస్తానన్నారే, ఆ తంబూర మాత్రం తాకనిచ్చేవాడు కాదు.

ఒక రోజున ఆ పిల్లవాడు, 'తాతా! తాతా! కోరినంత ధనం వస్తుందికదా! తంబూర అమ్మరాదా?' అని అడిగాడు. "నువ్వు పెరిగి పెద్దవాడవయ్యాక దానిని నీకిచ్చేస్తాను. అది అమరగానం పాడుతుంది. ఆ పాటకు లోకమంతా నిశ్చేష్టులై నీవేపే తిరిగి వింటారు" అని మాంత్రికుడు తంబూర చేతబట్టి, తీగలు శ్రుతివేసే సరికల్లా దివ్యగానం వినవచ్చింది.

ఐతే, ఇటువంటి గానం ఎలా వినబడుతున్నదీ అని అందరకూ ఆశ్చర్యంకలిగేది. ఈ తంబూర లోపల మాంత్రికుడు ఒక దేవకన్యను బంధించివేశాడు. ఆమెను ఇలా బంధించి ఎంతో కాలమయింది. అప్పటినించి, మాంత్రికుడికి యుడిసి అతడు కావాలన్నప్పుడల్లా ఆమె గానం చేస్తూనే వుంటుంది. ఆ దేవకన్యకు ఈ పిల్లవాడంటే అమిత ప్రేమ. అందుచేత, వాడు తంబూర చేత పట్టినప్పుడల్లా అద్భుత



మైన దివ్యగానం పాడి వినిపించేది. దేవ కన్య చేసే గానానికి పిల్లవాడు అనంద బాష్పాలు రాల్చేవాడు.

ఇలావుండగా బాలుని పుట్టినరోజు పండగ వచ్చింది. ఆ రోజున బాలుడు వచ్చి నమస్కరించగానే వానిని దీవించి, 'మనమదా! నేను నీకిస్తానన్న తంబుర ఇదిగో, దీనిని నీ ఇష్టంవచ్చినట్టు చేసుకో' అని చెప్పి దానిని బహుమతిచేశాడు.

అందుకు పిల్లవాడు అబ్బురపడుతూ, "నాకు అచ్చంగా ఇచ్చేశావా, తాతా? నా ఇష్టం వచ్చినట్టు చేసుకోవచ్చా?" అని మళ్ళీ మళ్ళీ అడిగాడు.

'చేసుకోవోయ్, మనమదా! దానికి అభ్యంతరం ఏముంది' అన్నాడు తాత.

వెంటనే పిల్లవాడు తంబుర చేతబట్టి బుజానికి ఆనించుకుని, తీగలు మోగించి శ్రుతి వేశాడు. అప్పుడు తంబురలోంచి "నాయనా!-నా బిడ్డా! నన్నీ బంధము నుండి విడుదల చెయ్యి. నాకు ప్రിയమైన అరణ్యాల్లోకి పోనీయి. నా లోకానికి నన్ను చేరుకోనీయి...." అంటూ అతి జాలిగా దీనంగా దేవకన్య పాడింది.

పిల్లవాడు సగంలో ఆపివేసి, గిరుక్కున మాంత్రికునివేపు తిరిగాడు. "తాతా! ఈ తంబుర నాకు అచ్చంగా ఇచ్చివేశావా? దేవకన్యను బంధంనుండి విడుదల చేయ వచ్చా?" అని అత్రంతో అడిగాడు.

"తంబురలో దేవకన్య ఉన్నదని ఎలా తెలుసు నీకు?" అన్నాడు ముసిలివాడు.

అందుకు బాలుడు "దేవకన్య వాళ్ళులు నాకు అనేకసార్లు వినిపించినై. ఈ బంధం నుండి విడిపించమని ఇదివరకు ఎన్నో సార్లు ఆమె నన్ను కోరింది. ఇప్పుడు చేస్తున్న గానంలో అతిదీనంగా ఆమె నన్ను వేడుకుంటున్నది. ఆమె బాధ చూచి ఇక ఎంతమాత్రమూ నేను సహించలేను.

ఈ తంబూర అచ్చంగా నాదే ఐతే ఇప్పుడే ఆమెను విడిపించేస్తాను” అని తన హృదయంలోని ఆవేదన వెలిబుచ్చాడు.

“ఆమెను వదిలేస్తేవంటే నీవొక దివ్య గానం చెయ్యలేవు. ఆమె దానిలోపల ఉన్నంతసేపే నీవు చేసే గానం దివ్యంగా వుంటుంది. ఆ గానానికి తన్మయత్వం పొంది, లోకమంతా నీ పాదాలదగ్గర వుంటుంది. ఆమెను వదిలేసినప్పటికీ, నువ్వు తంబూరమీద పాడవచ్చు. అయితే ఆ పాట బిచ్చగాళ్లు పాడే పాటలాగే వుంటుంది. దివ్యగానంవల్ల కీర్తి, ఐశ్వర్యం, అధికారం అన్నీ వస్తయ్. కాదంటే చారిత్రంలో ఓలలాడుతావు. కనుక, ఏ మార్గంలో కావాలో కోరుకో,” అన్నాడు మాంత్రికుడు.

అప్పుడు పిల్లవాడు “తాతా! దేవకన్యని నేను బంధించి వుంచలేను” అంటూ తంబూరతీసి, నేలనివేసి కొట్టాడు. తంబూర ముక్క ముక్కలయింది. అందులోనించి ఒక దేవకన్య ఎగిరి, బయటికి వచ్చింది.

“నాయనా! నీవు మంచిహృదయం కలవాడవు. నన్ను బంధంనుండి విడిపించావు. చాలా సంతోషించాను. ఈ తంబూరలోపల ఇంక నేనుండను. అందుచేత నా మహిమ



వల్ల ఇంతవరకూ నువ్వు చేస్తూవచ్చిన దివ్యగానం ఇకముందు చెయ్యలేవు. అయితే, నీవద్దకు వచ్చి, దివ్యగానం చేస్తూవుంటాను. అది నువు రాసుకుని గ్రంథస్థంచేసి, లోకానికి అందించు. గొప్ప కీర్తివస్తుంది” అనిచెప్పి అదృశ్యమయింది.

మాంత్రికుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ, పగిలిపోయిన తంబూర ముక్కలను ఏరి దగ్గరగా చేర్చి అతికించివేసి, ఎప్పటిలాగ దానిని పిల్లవానికిచ్చాడు. “మనమడా! నీ త్యాగానికి సాహసానికి మెచ్చాను. ఇదిగో తంబూర తీసుకో. సుఖంగావుండు” అని వానిచేతి కిచ్చి మాయమయ్యాడు.



11

పూర్వకాలమందు ఒక గ్రామంలో ఒక సంపన్న గృహస్థుడు ఉండేవాడు. అతిథి సత్కారమంటే ఆయనకు ఎంతో ఆసక్తి. ఒకరోజున వారింటికి మార్గస్థుడైన ఒక బ్రాహ్మణుడు అతిథిగా వచ్చాడు. ఒక ఉత్తమ బ్రాహ్మణుడు తన యింటికి అతిథిగా వచ్చినందుకు గృహస్థుడు చాలా సంతోషించాడు. ఆయన్ని ఉచితాసనమందు కూర్చుండబెట్టాడు. గబగబ వంటలు చేయించాడు.

వంట కాగానే ఆ బ్రాహ్మణుని స్నానం చేయమన్నాడు. అతిథి, గృహస్థుడు ఇద్దరూ కలిసి భోజనాలకు కూర్చున్నారు. అతిథికితో గృహస్థుడు ఆయనకు సపర్యలు చేస్తూ, "స్వామి!—సావకాశంగా భోంచేయండి. మెహమాటపడకండి. ఇది మీ యిల్లు..." అంటూ మర్యాదకోసం, భేదభావంలేకుండా మాటాడబోయాడు.

"స్వామి!—ఇది మీ యిల్లు" అని అన్నప్పటికీ ఆ వచ్చిన అతిథి ఉద్దరించాడు

నిట్లూతని కుడిచేతిలో వేసికొంటూ—"ఇదం గృహపత్యాజ్ఞానుసారేణ గృహదానం శ్రీమహావిష్ణు ప్రీతికామయ మానస్తుభ్య మహం సంప్రదేన మమనమమ" అని చెప్పి, తనచేతిలో తనే అర్ఘ్యంవిడుస్తూ వచ్చాడు.

మరునాడు అతిథిగావచ్చిన బ్రాహ్మణుడు ఆ యిల్లు మరమ్మత్తు చేయించటానికి కొంతమంది పనివాళ్లను వెంటబెట్టుకు చక్కావచ్చాడు. ఇదిచూచి గృహయజమాని అశ్చర్యపోయాడు. ఇద్దరూ ఘర్షణపడటంచూచి ఊళ్లో పదిమంది పోగయారు. 'మర్యాదకోసం మాటవదునకు అన్నది పట్టుకుని ద్రోహంతలపెడతావా? దురాశాపిశాచి!- సంతోషించాలే నీ తెలివి తేటలికి, నడు నడు' అని చివాట్లువేసి, అతిథిబ్రాహ్మణుని సాగనంపాడు. నాటినించి గృహస్థుడు అలంకారాలు ప్రమాదకరమని తెలుసుకొని, మానివేసి, జాగ్రత్తగా మాటాడేవాడు.

చందమామ

అనగనగా ఒక ఊరిలో పరమలోభి అయిన ఒక నేతివర్తకుడు వుండేవాడు. అతడు నేతిలో బాగా కల్లివేసి అమ్ముతూ వచ్చాడు. అయితే దొంగతనం, మోసం ఎన్నాళ్లని దాగుతుంది? కొన్నాళ్లకు వర్తకుడు పట్టుబడ్డాడు. వాని పయిన కేసు పెట్టారు. విచారణ జరిగింది.

న్యాయాధిపతి తీర్పుచెబుతూ, శిట్టతో ఈవిధంగా చెప్పాడు—

“నీవుచేసిన ఈ నేరానికిగాను, ఒక వీశె కంపునెయ్యి తాగినాసరే, లేదా నూరుకొరడా దెబ్బలుతిన్నాసరే, అదీ యిదీ కాదంటే ఒక నూరురూపాయలు జరిమానాచెల్లించినా సరే! ఈ మూడింటిలో నీకు ఏ శిక్ష యిష్టమైతే దానినే విధిస్తాను. కోరుకో.”

బాగానే వుందనుకున్నాడు సాపుకారు. ‘కొరడా దెబ్బలు ఎవరుతింటారు? చూస్తూచూస్తూ ఒకటికాదు రెండుకాదు వందరూపాయలు జరిమానా మాత్రం ఎలా యిచ్చుకోగలను? కనుక ఎట్లాగో

కళ్లుమూసుకుని ఒక వీశె కంపునెయ్యి తాగేస్తే పీడ వదిలిపోతుంది’ అని అనుకొని మొదటి పరతుకి వచ్చుకొన్నాడు. న్యాయాధిపతి వెంటనే ఒక వీశెడు కంపునెయ్యి తెప్పించాడు.

వర్తకుడు సిద్ధపడ్డాడేకాని, తీరా నెయ్యి తెచ్చి యివ్వగా, ఒక్క గిద్దెడు తాగేసరికి మొహంమొత్తి వాంతిచేసుకున్నాడు. అప్పుడతను కొరడాదెబ్బలు తినటానికే వచ్చుకొనగా తలారులు కొట్టినారంభించారు. ఆరు దెబ్బలు తినేసరికి తట్టుకోలేక, ‘బాబోయ్, దెబ్బలుపడ్తు, జరిమానాయే ఇచ్చుకొంటా’నంటూ నూరు రూపాయలూ జరిమానా చెల్లించి బ్రతుకుజీవుడా అంటూ బయటపడ్డాడు.

ఈవిధంగా లోభత్వంవల్ల సాహుకారు ఒక్క శిక్షతోపోయేదానికి బదులు మూడు రకాల శిక్షలూ అనుభవించవలసి వచ్చింది! అందుకనే ‘లోభి అప్పివిధాలా చెడుతాడు’ అంటారు.

11-వ కథ పంపినవారు జె. నుగుణమణి, కార్వేటి నగరం.

బహుమతిగా ఈమెకు ఒక చిత్రమైన బొమ్మల అల్బమ్ ఇవ్వడమైనది.

12-వ కథను కె. మృత్యుంజయరావు, పెంగళూరుసంచి పంపాడు.

ఇతనికి అచ్చులు కూర్చుకొనే రబ్బరుబైపుల పెట్టెను పంపుతున్నాము.



పుండరీకపట్టణాన్ని సంపాతి అనేరాజు పరిపాలించేవాడు. అతనిరాణి చంద్రరేఖ. ఎన్నాళ్లకూ వారికి సంతతి లేకపోగా, రాజు అరణ్యాలకుపోయి ఘోర తపస్సు చేశాడు. కొంతకాలానికి ఈశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై, 'నీ కొరిక నెరవేరుతుంది. వెళ్లవేయి రాజా!' అని చెప్పి అంతర్లితు డయ్యాడు.

ఆ ప్రకారం వారికి వరప్రసాదంగా ఒక చక్కని చుక్కవంటి కూతురు పుట్టింది. ఆమెకు పుష్పగంధి అని పేరు పెట్టారు. దైవజ్ఞులు వచ్చి అమ్మాయి జాతకం చూచారు. 'అన్ని విషయాలలోనూ చాలా దివ్యంగా వున్నది. కాని ఒక్కటే లోపం' అన్నారు. 'అదేమిటి?' అని రాజు ఆశ్రంతో ప్రశ్నించగా, 'పెళ్లిఅయిన తొమ్మిదోనాడు ఈమెకు భర్త గండం కలుగవచ్చు' అన్నారు. ఈ మాట విన్నప్పటినించి రాజు రాణి దిగులు పెట్టుకొన్నారు.

పుష్పగంధికి యుక్తవయస్సు వచ్చింది. కూతురు పెళ్ళినిగురించి రాణి పదేపదే భర్తతో ప్రస్తావించసాగింది. అందుకు సంపాతి 'రాణీ!—పెళ్లి అయిన తొమ్మిదో రోజున మన పుష్పగంధికి అయిదవతనం తొలగిపోతుందని చెప్పారు జ్యోతిష్కులు. పెళ్లి చేయకుండానే వుంటే ఆ గండం దానంతటదే తప్పిపోతుంది కదా! కనుక, పెళ్ళిమాట తలపెట్టనేవద్దు' అన్నాడు.

ఒకరోజున పుష్పగంధి చెలికత్తెలతో సహా బయల్దేరి, వేడుకగా ఒక అరణ్యం చూడబోయింది. ఆ అరణ్యంలో ఒక కొలను కనబడేసరికి, రాజకుమార్తే, చెలి కత్తెలూ అందులో సరదాగా జలక మాడటం ప్రారంభించారు. అంతలోనే డేగ ఒకటి వచ్చి కొలను గట్టుమీద వారింది. అది దగ్గరదగ్గరగా రావటంచూచి, రాజ పుత్రి దానిని పట్టుకోబోయింది.

అమె పట్టను పట్టుకోబోతూవుండగా, ఆ డేగను వదిలిన రాజకుమారుడు రత్నమండనుడు అక్కడికి వచ్చాడు. డేగను వెదుకవచ్చిన అతడు అమె సౌందర్యాతి శయాలకు పరవశుడై పోయాడు.

డేగకోసం వెళ్లిన రత్నమండనుడు ఎంతకూ రాకపోగా, అక్కడ కనిపెట్టుకుని వున్న అతని నేస్తుడు ఇంద్రదత్తు వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు. పరిస్థితి చూచాడు. రత్నమండనుడు మనసువిడిచి, 'నేస్తం! నేను ఆ పుష్పగంధిని పెళ్లాడితీరాలి. లేకుంటే జీవించి లాభంలేదు' అన్నాడు. సరే, ఆ అమ్మాయి సంగతి కనుక్కువద్దామని అతడు బయల్దేరాడు. కొంతదూరంలో ఒక రాకుమార్తెకు చెలికత్తెలు నీళ్లుచల్లి సేదతీరుస్తూ వుండటం కనబడింది.

'ఆ అమ్మాయి ఎందుకు మూర్ఖపోయింది?' దని ఇంద్రదత్తు అడిగేసరికి, వారు "ఏం చెప్పమంటావు నాయనా? ఆ అడవిలో కొలనుగట్టున ఒక రాజకుమారుణ్ణి చూచింది. 'అతడే నా భర్త' అని పట్టుపట్టి కూర్చుంది" అని చెప్పారు.

అందుకు ఇంద్రదత్తు 'భేష్, బాగానే వుంది. ఈ రాజకుమార్తె కోసమని అక్కడ



మా రాజకుమారుడు సోలిపోయివున్నాడు. అతని కోసమని మీ రాజకొమార్తె మూర్ఖపోయింది. సరే, ఇంతకంటే కావాలినిం దేమిటి!' అంటూ మరలిపోయాడు. ఇంద్రదత్తు నేస్తునికూడా తీసుకుని తమ దేశం చేరుకున్నాడు. రత్నమండనుడి తండ్రి అయిన నందమహారాజుకు సంగతి సందర్భాలన్నీ వినికిడిచేసి, సంబంధం నిశ్చయించమని ప్రోత్సహించాడు.

నందమహారాజు సంపాతికి కబురు పెట్టాడు. సంపాతి దాపరికం లేకుండా తన కూతురుకు సంభవింపబోయే గండాన్ని గురించి ఉన్నది ఉన్నట్టు వెల్లడించాడు.



నందమహారాజు కొడుకుతో ఈసంగతి చెప్పి ఈపెళ్లి మానిపించుదామని యత్నించాడు. కాని, వద్దన్న కొద్దీ రత్నమండనుడు భీష్మింపసాగాడు. చేసేదిలేక నందమహారాజు అంగీకరించాడు. అతి వైభవంగా వివాహం జరిగింది.

రత్నమండనుడు పుష్పగంధిని వెంట బెట్టుకుని రత్నపురికి వెళ్ళాడు. పెళ్ళిదిన తరువాత ఎనిమిదిరోజులు ఇట్టే గడిచినై. తొమ్మిదవనాడు రాత్రి షికారుపోయి వస్తున్నాడు రత్నమండనుడు. అ చీకటిలో అతడు ఇంటికి మరలిపోతూ వుండగా ఎవరో అతనిని పేరుపెట్టి పిలిచినట్టయింది.

ఆ కేక వచ్చిన చెట్టువేపు గిరుక్కున తిరిగి చూచేసరికి, ఒక భయంకరమైన విగ్రహం అగుపించింది—పొడవు కోరలు, కోర మీసాలు, బాసకడుపు—ఇలాంటి లక్షణాలు గల బ్రహ్మరాక్షసుడు వాడు!

‘అకలి వేస్తూంది, రారా మింగేస్తా!’—నంటూ గర్జించాడు ఆ రాక్షసుడు. అప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది రత్నమండనుడికి—పుష్పగంధి జాతకంలో భర్తగండం ఉన్న సంగతి. ‘ఓహో, ఇదేకామాలు జ్యోతి మ్ములు చెప్పిన గండం. ఏమో అనుకుని ఉపేక్షచేశాను గాని వారి వాక్కు వృథా కాలేదే! కానీ, ఏంచేస్తాం’ అనుకొన్నాడు.

ధైర్యంతో రాక్షసుని ఎదుటికి వెళ్ళి, “అయ్యా, ఇదుగో వచ్చాను. నన్ను మింగి వేసి నీవు అకలి తీర్చుకోవచ్చు. పుట్టిన ప్రతి జీవుడూ గిట్టవలసిందే. రోగాలతో రొచ్చులతో చచ్చేకంటే నీవంటి రాక్షస ప్రభువుకి ఎరకావటంలోనే పుణ్యమూ పురుషార్థమూ ఉన్నది. ఐతే—ఒక మనవి: నీవు నన్ను అకస్మికంగా పట్టేశావు. ఈ మట్టున కబళించివేస్తేవంటే, నన్నుకన్న తలదండ్రులకూ, కట్టుకున్న భార్యకూ ద్రోహంచేసిన వాడి నవుతాను. కనుక,

ఒక్కగంటసేపు నన్ను వదులు. నావాళ్లతో చెప్పేసి వస్తా. ఇదే నా తుది కోరిక” అన్నాడు రత్నమండనుడు.

సహజంగా పాపాణుడే ఐనప్పటికీ, ఆ రాక్షసుడి హృదయం కరిగిపోయింది. ఏమీ అంటే రత్నమండనుడు చెప్పిన మాటలు ఎంతో సబబుగా ఉన్నై. ఐనా, అటంకం కల్పించుడామని రాక్షసుడు ఒకమాట అన్నాడు: ‘అబ్బాయీ!-ఏదో చాలా నిజాయితీగా మాటలు చెబుతున్నావు. బాగానే వుంది. కాని, ఇంటికి వెళితే మరలిరావటం నీవశం కాదునుమా. ఇలా చాలామంది చెప్పి తప్పించుకు పోతూవుంటారు. మాట నిలుపుకొన్నవాళ్లు తక్కువ’ అని హెచ్చరించాడు.

అందుకు రత్నమండనుడు ‘అయ్యా నీకు సందేహ మెందుకు? ఒకవేళ నేను ఈతూరి తప్పించుకున్నానే అనుకో. మళ్లీ నీ కంటబడకుండా ఎక్కడికి పోగలను? మోసంచేసి నెగ్గగలనా?’ అని ఎదురుప్రశ్న వేశాడు. రాక్షసుడు పకపకా నవ్వి ‘సరే, నువ్వు పోయిరారా. కాని, ఒక ఒట్టువేసుకో వాలి: ‘భిక్షకు వచ్చిన అతిథిని తిరస్కరించినవాళ్లు వీపాపం పొందుతారో, మాట



తప్పిపోయిన పక్షమందు అటువంటి పాతకమే నన్ను చుట్టుకొనునుగాక!’ అని.

అలానే ఒట్టు వేసుకుని రత్నమండనుడు బయల్దేరాడు. ఇల్లు చేరుకొన్నాడు. సంగతి సందర్భాలు తలిదండ్రులతో చెప్పాడు. వారూ, బంధుమిత్రులందరూ గగ్గోలువేస్తూ, అతనిని వెళ్ళవద్దని పట్టు పట్టారు. ‘మాట తప్పలే’ నన్నాడు రత్నమండనుడు.

చివరకు పుష్పగంధివద్దకు వచ్చి, తన సమాచారం చెప్పాడు. బుద్ధికాలిని అయిన పుష్పగంధి వివరాలన్నీ తెలుసుకున్నది. తక్కిన అందరిలాగా భర్తను నిరుత్సాహ

పరచలేదు. అతి ధైర్యంతోనూ, సంతోషంతోనూ భర్తతో “మీరు మాటతప్పని మానధనులు. పోయిరండి. జయమవుతుంది!” అన్నది. ఈ మాటలకు అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు.

పుష్పగంధి మాటలకు రత్నమండనుడు ఆనందపరవశుడయిపోయాడు. ఈ జీవితంలో తనేదో ఒక గొప్ప కార్యం నెరవేరుస్తున్నట్టు తృప్తిపడ్డాడు. చెప్పిన గడువుకి సరిగా రాక్షసుడి ఎదుట ప్రత్యక్షమైనాడు.

‘స్వామి!—వచ్చాను. ఆకలితిచ్చుకో’ అన్నాడు రత్నమండనుడు. చెట్టుమీదినుంచి రాక్షసుడు దిగివచ్చి రత్నమండనుణ్ణి పట్టుకొన్నాడు. అంతలోనే ‘భిక్షాం దేహి!’ అన్న మాటలు వినబడినై!! తిరిగి చూచాడు. ఆ భిక్ష కోరినదెవరు?—రత్నమండనుడి భార్య పుష్పగంధి!!!—

అంత ఆకలితో ఉన్నప్పటికీ, రాక్షసుడు ‘అమ్మా, ఏమి భిక్ష కావాలి నీకు?’ అని

అడిగాడు. ‘ప-తి-భి-క్ష’ అన్నది ఆమె ఎంతో వినయంగా. రాక్షసుడు అదృశ్యమైపోయి, ఆ చోటున ఒక దివ్యసుందరుడైన గంధర్వుడు కనిపించాడు.

అతడు రత్నమండనుడితో “ఓయీ!—రాజపుత్రుడా!—నీ భార్యకు భర్తగండం తప్పింది. మీ కష్టాలు గట్టెక్కినై. ఆమె నీకు తగినభార్య. కుశాగ్రబుద్ధి. నీవు చెప్పిన మాటలవల్లనే అతిథి పూజలో నాకు దీక్ష కలదని ఆమె గ్రహించింది. నీచేత నేను వేయించిన ఒట్టు నాకే వర్తించేట్టు చేసి, పతిభిక్ష పొందింది. నేను పాపంచేసిన ఒక గంధర్వుడను. శాపవశాన ఈ రాక్షసజన్మ ఎత్తవలసి వచ్చింది. నీ భార్యకు పతిభిక్ష పెట్టుగానే నాకు శాపవిముక్తి బహిష్కరించింది’ అనేటంతలో పైనుండి విమానం వచ్చి గంధర్వుణ్ణి తీసుకపోయింది.

నూతన దంపతులు ఇల్లుచేరుకొని ఆనందంగా ఉంటున్నారు.

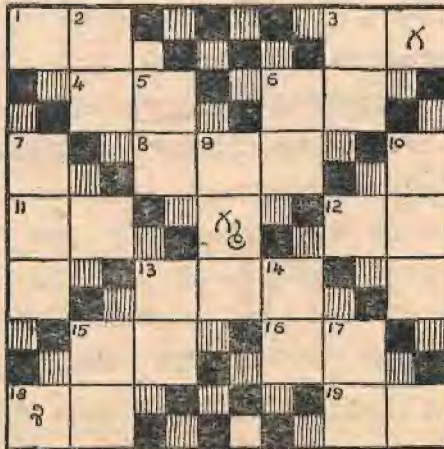


చందమామ

పజిల్
(భాషాభివృద్ధికి)

అడ్డము :

- | | |
|-------------|-----------------|
| 1. శాపకారము | 12. సంపద |
| 3. వైరము | 13. ధాన్యం నిలవ |
| 4. గులాబి | చేసే గొయ్యి |
| 6. ఏనుగు | 15. కోతి |
| 8. బృహన్నతి | 16. మనస్సు |
| 11. జడ | 18. రాయి |
| 19. ధనువు | |



నిలువు :

- | | |
|-------------|----------------|
| 2. తిరగబడిన | 9. వ్యాధి |
| రోలు | 10. చుట్టుకొలత |
| 3. భర్త | 13. పాపాత్ముడు |
| 5. ఆనందము | 14. లక్ష్మి |
| 6. గుంపు | 15. స్వప్నము |
| 7. ఒక నది | 17. స్వర్గము |

వినోద చదరం



డిగువను ఇచ్చిన అధారముల సహాయంతో ఈ క్రింది చదరంలో మీరు ఏడు మాటలు నింపాలి. సరియైన మాటలతో మీరు నింపగలిగితే అన్ని మాటలలోను చివరి రెండు అక్షరాలూ ఒకేలాంటివి వస్తయ్. దీనిని పూర్తి చేయగల రేమో చూడండి.

మీకు తెలియకపోతే జవాబుకి

55-వ పేజీ చూడండి.

1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

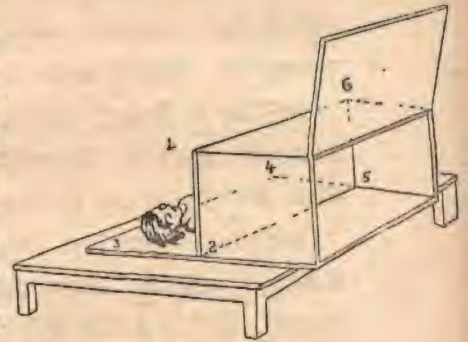
అధారములు :

- | | |
|---------------|---------------|
| 1. సంపద | 2. దైత్యము |
| 3. వాత్సల్యము | 4. స్నేహము |
| 5. బలాత్కారము | 6. మంచుబంగారం |
| 7. హోమము | |

పెట్టె వెనుక వైపుకూడా, అదే కొలతగల మరొకచెక్క (2,3,4,5) వుంటుంది. ఇది పెట్టె అడుగుచెక్కతో చేర్చబడి, పైకి క్రిందికి, వాల్చటానికి వీలుగా వుంటుంది. అదేప్రకారం పెట్టె వెనుకవైపు కనుపించే చెక్క (1,2,5,6) కూడా పైకి, క్రిందికి వాల్చటానికి వీలుగా వుంటుంది.

ప్రేక్షకులు పెట్టె ఖాళీదేనని చూచుకొన్నతర్వాత ఇంద్రజాలికుడు తాను తెరిచిన మూతను తిరిగి దించివేసి, 1, 2, 5, 6 గుర్తులగల చెక్క అడుగు భాగంగా వచ్చేట్టు వెనుకకు వంచుతాడు. అప్పుడు అచెక్క పైకిలేచి, దానిస్థానే 2, 3 4, 5 గుర్తులు గల చెక్క వుండిపోతుంది. అంటే ఆ చెక్కపైన పడుకొనివున్న పిల్లకూడా చెక్కతోపాటు పెట్టెలోకి వచ్చేస్తుందన్నమాట. ఇప్పుడు మూత తీయగానే లోపలవున్న పిల్ల లేచి బయటికి వస్తుంది.

ఒక ముఖ్యవిషయం: పెట్టెలో వుంచబడినపిల్ల అటూయిటూ ఏమాత్రం కదలకూడదు. మొదట ఆ పెట్టెలో పడుకో పెట్టినప్పుడు కదలకుండా ఎలా పడు కుంటుందో-ఫీట్ అయేటంతవరకూ అలాగే ఏమాత్రం మెసలకూడదు. పెట్టెను పైకియెత్తటం - ఓరగిల పెట్టటం, మొదలయిన పనులన్నీ ఇంద్రజాలికుడూ అతని అనుచరులూ వాళ్లలోవాళ్లే చేసుకుపోతారు. తర్వాత పెట్టెను మళ్ళీ సరిగ్గా నిలబెట్టి - వన్ - టు - త్రి - అని మూతతీసేసరికి మొదటి చిత్రంలో చూపినట్లు - పిల్ల బైటికి రావటం చూసి ప్రేక్షకులు తెల్లబోతారు.



పాఠకులు ఈ గారడిని గురించి యింకా వివరంగా తెలుసుకోదలిచితే, వారు 'చండ మామ' పేరు ఉదహరిస్తూ ప్రొఫెసరుగారికి నేరుగా వ్రాయవచ్చు. మీరురాసే ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే వుండాలి. ఇది అతి ముఖ్యం.

ప్రొఫెసరుగారి అడ్రసు యిది: —
ప్రొఫెసరు పి. సి. నర్కార్, మెజిషియన్,
12/3/A, ఐపీఓలెన్, బాలీశంజ్,
కలకత్తా - 19.

రంగు వెయ్యండి—6-వ బొమ్మ కథ

రాకుమారుడు ఇల్లు చేరుకొగానే చిలుకకు ధూపంవేయటానికి ఏర్పాట్లు జరిగినట్లు చెప్పాము. అప్రకారం ధూపంవేశారు. ఆ ధూపం తగిలినవెంటనే రామచిలుక మళ్లా రాకొమార్తెగా మారిపోయింది. ఇదీచూచి అందరూ ఆశ్చర్య పడటమేకాదు, ఆనందపరవశులయ్యారు. వాగ్దానంప్రకారం రాకుమారునికి అమెకూ వైభవంగా పెళ్లిజరిగింది. కొద్దికాలానికే ఆ దంపతులకు చందమామ వంటి ఒక అందాలబిడ్డ పుట్టాడు. ఆ బిడ్డను చూచుకొని ఆ దంపతులే కాదు, రాజు రాణీమాత్రమేకాదు, రాజ్యంలోని ప్రజలంతా సంతోషభరితులైనారు.

ఇరవైఓక్కోరోజున బిడ్డను బంగారుతెట్టిలో పెట్టి పూపిస్తున్నది రాకుమార్తె. చెలికత్తెలు పక్కనేవున్నారు. ఎక్కడినించి వచ్చిందో, ఒక వంచెవన్నెల రామ చిలుక అంతఃపురంలోకి వచ్చి వాలింది. దానినిచూచి రాకుమార్తె ఎంతో ముచ్చటపడింది. కాని, అంతలోనే ఆ చిలుక మానవభాషలో 'బిడ్డనిస్తావా? భర్తనిస్తావా?' అంటూ అడుగనారంభించింది. ఈమాట విమిటో అర్థంగాక రాకుమార్తె, చెలికత్తెలూకూడ నివ్వెరపోయారు.

రాకొమార్తె వెంటనే భర్తకు కబురంపగా, అతడువచ్చి 'అవును, బిడ్డపుట్టిన సందడిలో ఆమాటే మరిచాను,' అంటూ, తను కొండమీది మహానుభావునికి చేసిన వాగ్దానంగురించి సొంతంగా చెప్పాడు.

అప్పుడు రాకుమార్తె ఆ చిలుకకు నమస్కరించి, 'స్వామీ!—నన్ను కాపాడటం కోసమని ఎన్నెన్నో కష్టాలుపడి మీదర్శనంచేసికొని మీకు వాగ్దానంచేసివచ్చాడు నా భర్త. భర్తను వదులుకొని భార్య ఈలోకంలో చేయవలసిందేమీలేదు, కనుక ఆయన లేనిది నేను జీవించలేను. పోతే—మీ నోటివాక్యాన వరప్రసాదంగా పుట్టిన మా కళ్లవెలుగు ఈ బిడ్డడు. ఇచ్చిన బిడ్డను మరల తీసికొంటాననడం మహాత్ములకు తగునా? మన్నించండి. నేను భర్తనూ వదులుకోలేను, బిడ్డనూ వదులుకోలేను. తప్పదంటే నన్ను మళ్లీ చిలుకగా మార్చివేయండి. మార్చివేసి నా భర్తనూ బిడ్డనూ తీసుకపోండి, అప్పుడు ఏ విచారమూ ఉండదు' అంటూ హృదయంలోని అవేదనను వెలిబుచ్చింది.

అప్పుడా చిలుక కొండమీది మహానుభావునిగా మారిపోయింది. ఆయన రాకుమార్తె త్యాగాన్ని మెచ్చుకొని మనసార దీవించి అంతర్లికుడయ్యాడు. ఇది ఈ నెల రంగువెయ్యండి బొమ్మకథ—ఇంతటితో సమాప్తం.

సినిమా సరదా

“మహేశ్వర్” (మద్రాసు)



సినిమా చూదాం సినిమా చూదాం
అనుకుంటున్నాం అందరమూ !

అమ్మా నాన్నా సంబరపడినా
మేమందరమూ తొందరపడినా
తొలివారంలో బుకింగు బందూ !
మలివారంలో కరెంటు బందూ !
మూడవవారం సరదా లేదూ
నాల్గోవారం డబ్బుల్లేవు

అటంకాలూ రాకుంటేనూ
తీరావెళ్లే రోజొకటాస్తే
“ఐతే గియ్తే ఆరావులపాడి !”
తండా తండా షర్ బత్ సోడా
గరమాగరమ్ చీనాబాదం
అన్నీ కొనమని అల్లరి వద్దని
అమ్మా పెట్టే షరతులు అన్నీ
ఒప్పేసుకుంటాం ! టాం - టాం !

ఎనిమిది గంటలకల్లా తెమిలి
హాలుదగ్గరకి వెళ్లేసరికి
గుంపుల గుంపుల జనసమృద్ధం
గేటులదగ్గర తోపులాటలో

కుయ్యోఁ మొర్రో అంటూ వెళ్లి
లోపల జాగా వెతిగి విసిగి
గాలి తగలని పంకా కిందా
నల్లల బెంచీలెత్తే మంచిది
నిద్దుర రాదని వేసేరేమో
అనిపించే ఆ బెంచిలమీద
కునికిపాట్లు పడుతూ లేస్తూ
హా...హా...హాయ్ యని అవలిస్తూ
సినిమా చూచేం సినిమా చూచేం !

మధ్యని పాపాయ్ లేచేడుస్తే
ఊరడించమని కేకలు వస్తే
‘పాడుపిల్లలను వెంటవేసుకొని,
సినిమా చూడం బుద్ధి తక్కు’వని
అమ్మ విసుగుతో అవతలికెళ్లే

అయ్యయ్యో డబ్బులు దండగ
ఐనాయే అని నాన్నకి బెంగ !
డబ్బులు పోయీ నిద్దుర పోయీ,
సరదాలేదూ సరేకదా
ఉదయం నిద్దుర లేచేసరికి
పొద్దెక్కిందని ఒకటే గోల
సినిమా ఒడ్డు, ఒడ్డంటే ఒడ్డే ఒడ్డు !

అట్ట మీది బొమ్మ

ధర్మరాజు 'రాజసూయయాగం తలపెట్టాడు. అందుకోసం భీమార్జునులు సంచారం బయల్దేరారు. భీమార్జునులతోకూడా శ్రీకృష్ణుడు మగధరాజధానికి బయల్దేరి వెళ్లి. జరాసంధునితో 'రాజేంద్రా!—మేము దూరదేశమునుండి వచ్చిన అతిథులము. నీవు అతిథిపూజాధురంధరుడవని విన్నాము, మేము కోరినది ఇచ్చి నీ బిరుదు సార్థకంచేసుకోవలసింది' అన్నాడు.

'కోరుకోండయ్యా, మీకుకావలసినది. సంశయించకండి' అని జరాసంధుడు అనగానే వాసుదేవుడు మగధపతితో 'ఇతడు అర్జునుడు. అతడు భీమసేనుడు. ఇద్దరిలో ఎవరితోనైనా సరే యుద్ధంచేసి జయించాలి. ఇదే మా కోరిక' అన్నాడు. అందుకు జరాసంధుడు 'నీవు మధురనుంచి పారిపోయి సముద్రంలో దాక్కొన్న పిరికిపందవు. అర్జునుడు నాకంటె పిన్నవాడు, బలంలో నాకు తక్కువవాడున్ను. కనుక, సమానబబుడైన భీమునితోనే యుద్ధంచేస్తా' నన్నాడు.

ఇలా అంటూ జరాసంధుడు ఒక గద భీమునికి ఇచ్చాడు, రెండవది తను తీసుకున్నాడు. నగరు వెలపల రణరంగమందు ఇద్దరూ తలపడ్డారు. ఆ గదలు తిప్పతూపుంటే చూచేవాళ్లకు కన్నులు గిరగిర తిరుగసాగినై. వారు దీకొంటూ వుంటే పిడుగులు పడ్డట్టు, బ్రహ్మాండమైన వినుగులు తొక్కినట్టు చటచటా శబ్దాలు ఎగసినై.

కొంతసేపు గదాయుద్ధం అయినతరువాత ఆ మహావీరులు ముష్టిప్రహారాలు ప్రారంభించారు. ఒకళ్లనొకళ్లు పిడికిటిపొట్లు పాడుచుకొనటం చూడగా అతి భయంకరంగా తోచింది. ఒకరికొకరు తీసిపోకుండా పోయినల్పటం చూచి, జరాసంధుని పట్టుపూర్వోత్తరాలు తెలిసిన శ్రీకృష్ణుడు ఒక పుల్లతినీ, దానిని నిలుపునా రెండు చీలికలుచేసి చూపుతూ భీమునికి సంజ్ఞచేశాడు.

ఈసంజ్ఞను భీమసేనుడు అందుకొని వెంటనే శత్రువును నేలకు పడగట్టి వాని కాలు తనకాలితో తొక్కి, కాళ్లకు కాళ్లు చేతులకు చేతులు దేసికది చీల్చి వేశాడు. దుష్టుడైన జరాసంధుడు ఇలా హతుడు కావటంతో జనులు హహాకారా లొనరించారు, కృష్ణార్జునులు భీమసేనుని కొగిలించుకొని, అనేకవిధాల మెచ్చుకొన్నారు.

49-వ పేజీలోని

పజితుకి జవాబు :

1 ప	2 లు			3 ప	గ
	4 రో	5 జా		6 దం	తి
7 కా		8 గు	9 రు	10 డు	ప
11 ల్	12 తి		13 గ్	14 ని	రి
15 రి		16 వ్	17 త	18 ర	ది
	19 క	20 వి		21 మ	ది
22 ష	23 లి			24 వి	త్రి

49-వ పేజీలోని

విన్నోద చదరానికి జవాబు :

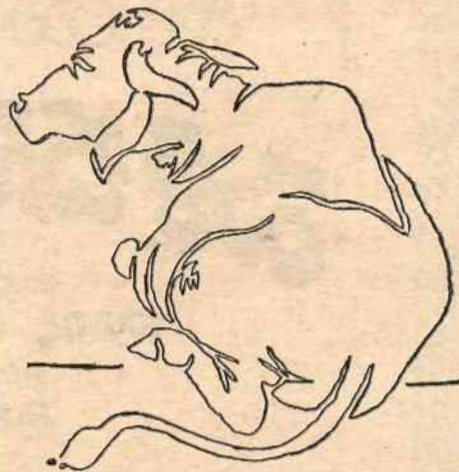
1	క	లి	మి
2	కా	లి	మి
3	మా	లి	మి
4	చె	లి	మి
5	జ	లి	మి
6	మే	లి	మి
7	వే	లి	మి

ఒంటిగీత బొమ్మలు



పంపినవారు :

టి. వి. రంగస్వామి, ఆరణి



పంపినవారు :

కె. వి. కుల్కర్ణి, బాగల్‌కోట

వస్తూంది!



దిజయ్ శారి...

పల్లెచేసి చూడు

నిర్వహణ...

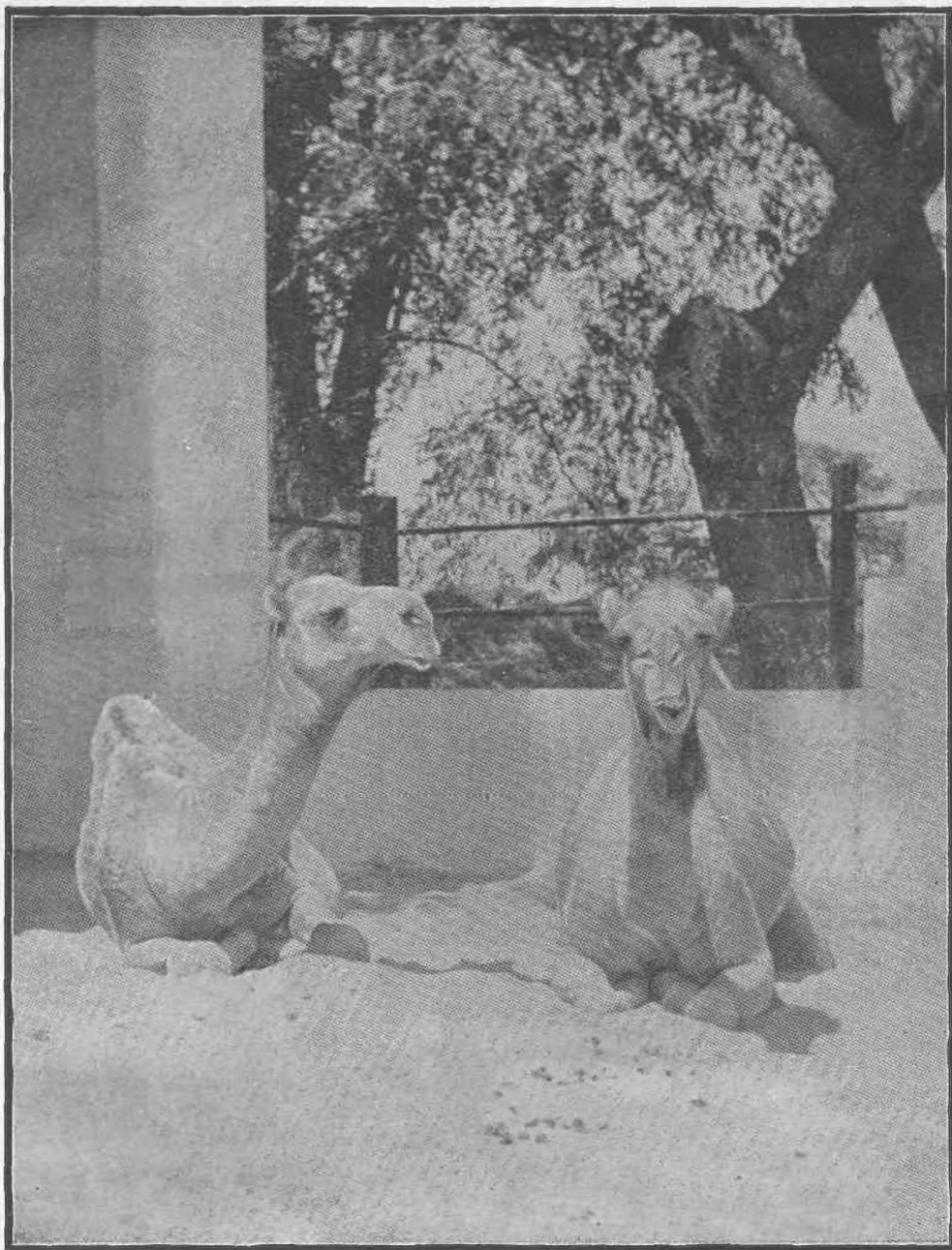
నాగిరెడ్డి...చక్రపాణి

డైరెక్టర్స్

ప్రసాద్

Controlling Editor : SRI CHAKRAPANI

Printed and Published by B. NAGI REDDI at the B. N. K. Press Ltd., Madras - 1



Chandamama, Dec. '51

Photo by B. Ranganadham

ವಿಶ್ರಾಂತಿ

